

Výroční zpráva

o činnosti školského zařízení

za školní rok 2014/2015

Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče

Praha 4, Na Dlouhé mezi 19

Obsah:

1)	Základní údaje	str.	3
2)	Personální zabezpečení činnosti		6
3)	Organizační struktura		7
4)	Zpráva o činnosti úseku pro diagnostiku, terapii a koordinaci sítě		9
5)	Zpráva o činnosti úseku sociálně právního a správního řízení		12
6)	Hodnocení výchovně vzdělávací činnosti		
	Základní diagnostický pobyt - oddělení A		16
	Základní diagnostický pobyt – B		17
	Základní diagnostický pobyt – C		18
	Oddělení dlouhodobého pobytu – studijní (D)		20
	Oddělení dlouhodobého pobytu – matky s dětmi (M)		22
	Oddělení preventivního terapeutického pobytu (R)		23
	CESTA Řevnice – terapeutický pobyt specializovaný		26
7)	Zpráva o činnosti Střediska výchovné péče		
	Ambulantní oddělení v Příbrami, Školní 129		33
	Ambulantní oddělení v Praze 12, Rakovského 3138		40
8)	Zpráva o činnosti školní jídelny		51
9)	Další vzdělávání pedagogických pracovníků ve šk. roce 2014/15		52
10)	Základní údaje o hospodaření za kalendářní rok 2014		53

<i>název školského zařízení:</i>	Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče Praha 4, Na Dlouhé mezi 19
<i>sídlo školského zařízení: (korespondenční adresa)</i>	Na Dlouhé mezi 69/19 147 00 Praha 4 – Hodkovičky
<i>IČ</i>	61 38 63 08
<i>bankovní spojení:</i>	Komerční banka Praha 4, č. účtu: 6285790217/0100
<i>telefon:</i>	241 727 763, 241 723 646
<i>fax:</i>	241 729 185
<i>e-mail:</i>	info@dum-praha.cz
<i>internetové stránky:</i>	www.dum-praha.cz
<i>úřední hodiny pro veřejnost:</i>	pondělí – čtvrtek 9⁰⁰ - 15⁰⁰ hod. neděle 13⁰⁰ - 17⁰⁰ hod.
<i>způsob zřízení:</i>	příspěvková organizace
<i>název zřizovatele:</i>	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
<i>vedení školského zařízení:</i>	ředitel: PaedDr. Jan Toman
<i>hlavní činnosti zařízení:</i>	diagnostika, výchova, vzdělávání, terapie, ubytování, stravování, prevence rizikového chování

Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče je zařízení zaměřené na psychosociální problémy a poruchy v chování zejména u dívek ve věku 15 – 18 let, odloučená pracoviště jsou zaměřena na nezletilé matky s dětmi, na prodloužený pobyt, mládež ohroženou drogovou závislostí, preventivně terapeutický pobyt a tréninkové byty. Etiologicky spadají potíže klientely do oblasti organické, sociální, ale zejména psychosociální ve smyslu poruch ve vztazích a vývoji osobnosti. Další částí organizace je středisko výchovné péče, s ambulantními pracovišti v Praze 12 – Modřanech a Příbrami.

Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

- Diagnostický ústav kapacita 72 lůžek

místa poskytovaných školských služeb:

- Na Dlouhé mezi 69/19, 147 00 Praha 4
- Na Dlouhé mezi 491/13, 147 00 Praha 4
- Nad Beláří 2048/25, 143 00 Praha 4
- Rakovského 3138/2, 143 00 Praha 4
- Pod Lipami 2514/70, 130 00 Praha 3
- Jablonecká 413/52, 190 00 Praha 9
- Skryje nad Berounkou 119, 270 42
- Sádecká 169, 252 30 Řevnice

- Středisko výchovné péče ambulance

místa poskytovaných školských služeb:

- Rakovského 3138/2, 143 00 Praha 4
- Školní 129, 261 01 Příbram VIII.

- Školní jídelna kapacita 100

místa poskytovaných služeb:

- Na Dlouhé mezi 69/19, 147 00 Praha 4

- Školní jídelna – výdejna kapacita 32

- Sádecká 169, 252 30 Řevnice

Základní údaje o školském zařízení – popis hlavní činnosti:

Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče Praha 4, Na Dlouhé mezi 19 byl zřízen MŠMT zřizovací listinou čj. 28 385/91-23 ze dne 16. 12. 1991. Dle zřizovací listiny plní diagnostické, výchovně vzdělávací a preventivní úkoly. Jeho činnost je zaměřena na řešení psychosociálních problémů nezletilých dívek ve věku 15 – 18 let, u kterých zpravidla soud rozhodl o obligatorní výchově (zákon 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Zařízení je spádové pro Čechy, ročně je přijato k diagnostickému pobytu cca 200 klientek při kapacitě 72 lůžek. Ve školním roce 2014/15 bylo k pobytu přijato a komplexně vyšetřeno 153 dětí. Dvě ambulantní oddělení středisek výchovné péče evidují v tomto školním roce 606 klientů. Ve sledovaném školním roce byly zcela pokryty požadavky regionů tak, aby nevznikaly „čekací lhůty“ v umístování dětí.

Organizace zajišťuje komplexní vyšetření a pomoc v oblasti psychologické, speciálně pedagogické, sociální, zdravotní u klientek, jejichž problémy aktuálně nelze řešit v rámci rodiny, protože rodina vyčerpala všechny prostředky k nápravě, nebo rodina není schopna problém nezletilé řešit. V chování těchto nezletilých jde často o útoky z domova, záškoláctví, porušení vztahů k rodičům a autoritám; ohrožení návykovými látkami a kriminalitou.

Organizace je z pohledu programu pobytu členěna na oddělení, ta pak na výchovně terapeutické skupiny. Mimo hlavní budovu je umístěno oddělení s dlouhodobým pobytem – studijní, oddělení pro matky s dětmi, oddělení s preventivním pobytem a od 1. 1. 2014 také oddělení Cesta Řevnice pro mládež ohroženou drogovou závislostí. Ubytování je zajištěno na zpravidla dvoulůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením.

V období od 18. 5. 2010 do 17. 5. 2013 realizoval Diagnostický ústav tříletý projekt v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost s názvem „Alternativa – Integrativní programy pro mládež v ústavní výchově“. V průběhu období udržitelnosti projektu ve školním roce 2014/15 je naplňován program samostatného bydlení ve cvičných bytech organizace a stabilizována práce s rodinou dítěte v ústavní výchově.

Personální zabezpečení činnosti:

Mgr. Jana Cvetlerová

V kalendářním roce 2014 měl Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče 94,01 přepočteného počtu zaměstnanců. Z toho je 73,48 pedagogických pracovníků.

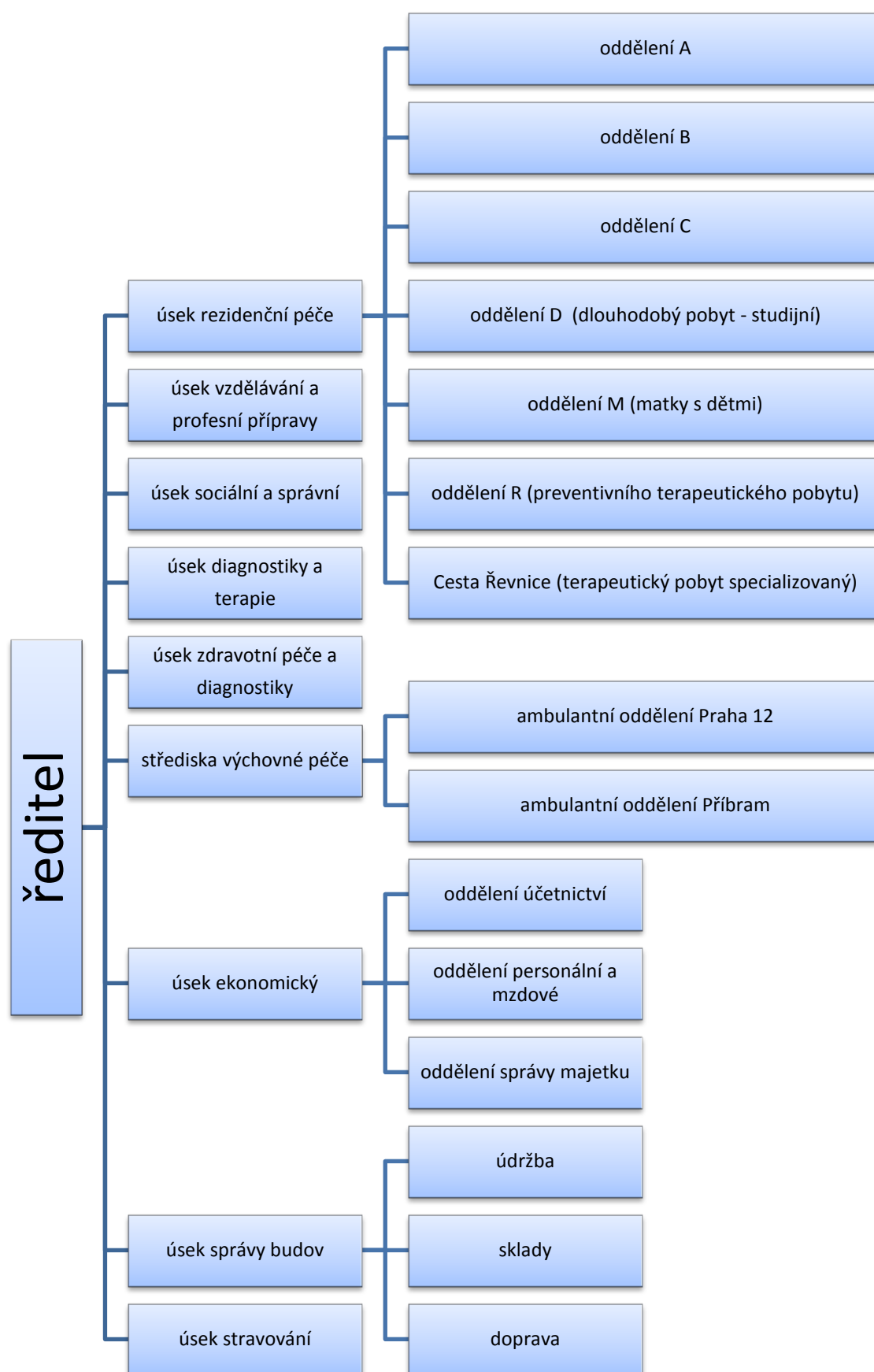
V roce 2014 v Diagnostickém ústavu pracovalo 7 speciálních pedagogů - etopedů, 38 odborných vychovatelů, 27 asistentů pedagoga, 9 psychologů, 3 sociální pracovníce a další zaměstnanci zajišťující provoz organizace.

Na ambulantních pracovištích Středisek výchovné péče bylo zaměstnáno 5 speciálních pedagogů, 5 psychologů a 1 sociální pracovníce.

K 1. 1. 2014 bylo připojeno oddělení Cesta Řevnice s devatenácti zaměstnanci.

V žádném z ukazatelů nebyl překročen limit zaměstnanců. Stejně tak byl dodržen limit na platy.

Organizační struktura

Zastupování ředitele:

1. Zástupce pro diagnostiku a terapii
 - *Mgr. Markéta Véllová*, speciální pedagog ve funkci vedoucí úseku diagnostiky a terapie
2. Zástupce pro vzdělávání a profesní přípravu
 - *PaedDr. Marcela Polášková*, speciální pedagog – učitel
3. Zástupce pro věci personální
 - *Mgr. Jana Cvetlerová*, speciální pedagog ve funkci vedoucí oddělení
4. Zástupce pro hospodářskou činnost organizace
 - *Libuše Doleželová*, hlavní účetní ve funkci vedoucí ekonomického úseku

V nepřítomnosti ředitele je jeden ze zástupců pověřen zastupováním ředitele v plném rozsahu, s výjimkou smluvních vztahů a rozhodnutí s nepřiměřeným či dlouhodobým ekonomickým a personálním dopadem pro organizaci.

Vedoucí úseků provozu:

1. Diagnostiky a terapie	<i>Mgr. Markéta Véllová</i>
2. Sociální a správní	<i>Bc. Adéla Vnoučková</i>
3. Vzdělávání a profesní přípravy	<i>PaedDr. Marcela Polášková</i>
4. Ekonomicko-hospodářský	<i>Libuše Doleželová</i>
5. Správa budov	<i>Ing. Josef Vostatek</i>
6. Stravování	<i>Jan Kopecký</i>

Vedoucí oddělení:

1. Základní diagnostický pobyt – oddělení A	<i>Mgr. Jitka Holakovská</i>
2. Základní diagnostický pobyt – oddělení B	<i>Mgr. Kristina Štětínová</i>
3. Základní diagnostický pobyt – oddělení C	<i>Mgr. David Eder</i>
4. Oddělení dlouhodobého pobytu
– studijní (D)	<i>Danuše Procházková</i>
5. Oddělení dlouhodobého pobytu
– matky s dětmi (M)	<i>Mgr. Jana Cvetlerová</i>
6. Oddělení preventivního terapeutického pobytu
(R – Rakovského)	<i>PaedDr. Ivo Kalvínský</i>
7. Cesta Řevnice
– terapeutický pobyt specializovaný	<i>MUDr. Ivan Platz</i>
8. Středisko výchovné péče Praha 12, Rakovského 3138
– ambulance	<i>PaedDr. Jolana Marková</i>
9. Středisko výchovné péče Příbram, Školní 231
- ambulance	<i>PaedDr. Jana Eliášová</i>

Zpráva o činnosti úseku pro diagnostiku, terapii a koordinaci sítě

Mgr. Markéta Véllová

V průběhu roku 2014/15 zajišťoval činnost úseku tým pracovníků s následujícími odbornostmi:

Speciální pedagogika, speciální pedagogika – etopedie, klinická psychologie, psychoterapie, psychiatrie, zdravotní péče.

Odborná činnost pracoviště byla realizována především v následujících oblastech:

Diagnostika

- Psychologické vyšetření, zaměřené na diagnostiku struktury osobnosti, úrovně intelektových a kognitivních schopností v kontextu předchozích závěrů psychologických pracovišť a výchozích anamnestických údajů
- Speciálně pedagogické vyšetření zahrnující diagnostiku úrovně školních znalostí a specifických vzdělávacích potřeb, profesní profilaci a návrh odpovídajícího vzdělávacího programu
- Etopedické vyšetření mapující míru a oblasti rizikového chování s návrhem odpovídajících intervencí a následného programu
- Vyšetření zaměřené na status a dynamiku vztahů k sobě, rodičům, skupině, autoritám
- Zdravotní vyšetření s příp. návrhem léčebného plánu, zahrnujícího zajištění odpovídajících vyšetření a intervencí na specializovaných lékařských pracovištích
- Zpracování Programu rozvoje osobnosti dítěte na základě identifikace individuálních potřeb dítěte a stanovených cílů

Terapie a poradenství

- Individuální terapie s využitím prvků KBT a integrativní psychoterapie
- Skupinová terapie se zaměřením na posilování psychosociálních a komunikačních dovedností, trénink modelových situací, posilování zdravějších interpersonálních vztahů, řešení zátěžových situací, sebepojetí aj.
- Práce s rodinou – rodinné poradenství a terapie
- Adiktologické poradenství
- Prevence rizikového chování, snižování vulnerability
- Motivační rozhovory

- Práce se selháváním
- Posilování resilience
- Práce s koncepcí a realizací úspěšné role
- Individuální vedení a podpora dítěte v naplňování cílů Programu rozvoje osobnosti dítěte

Intervence

- Krizová intervence
- Spolupráce se školami k zajištění kontinuity vzdělávání během diagnostického pobytu formou individuálního studia nebo formou docházky z DÚ, zajištění odpovídajícího typu studia klientkám, přicházejícím do DÚ bez školního programu
- Zajišťování adiktologické péče, spolupráce s adiktologickými pracovišti v přípravné fázi před vstupem klientky do specializovaného adiktologického programu i v průběhu léčby
- Spolupráce se zainteresovanými institucemi, neziskovými organizacemi apod. k zajištění alternativního programu během diagnostického pobytu nebo po ukončení péče, především u klientek s blížícím se dovršením 18. roku věku
- Účast na případových konferencích, pořádaných OSPOD
- Organizace a vedení případových setkání v DÚ a SVP
- Spolupráce s odloučenými pracovišti a zajištění odpovídajících intervencí klientkám při přechodu na oddělení pro dlouhodobý pobyt a v průběhu tohoto pobytu
- Intervenční výjezdy do DD a VÚ za účelem diagnostiky a návrhu dalšího programu pro klientky selhávající v plnění individuálního programu v režimu příslušného typu zařízení
- Ambulantní péče pro klientky a jejich rodiny po ukončení rezidenční péče, příp. po ukončení obligatorní výchovy

Pracoviště dále zajišťovalo koordinační činnost v zařízeních pro výkon ústavní péče ve spádové oblasti DÚ a SVP, poskytovalo součinnost OSPOD a soudům při přípravě návrhů a při rozhodování o nařízení předběžného opatření příp. ústavní výchovy, podílelo se na zastupování a reprezentaci DÚ a SVP na odborných seminářích a konferencích.

Dále se podílelo na obsahovém a organizačním zajištění odborných praxí a stáží, vedení kvalifikačních prací studentů VŠ v oboru speciální pedagogiky a psychologie. Ve spolupráci s Univerzitou Jana Amose Komenského bylo řešitelským pracovištěm projektu ESF – Nová cesta k praxi: inovace ve studiu speciální pedagogiky (reg. číslo projektu: CZ.2.17/3.1.00/36129).

Spolupráce s VŠ v průběhu školního roku 2014/15:

- Univerzita Karlova
- Univerzita Jana Amose Komenského
- Pražská vysoká škola psychosociálních studií

Personální obsazení:

Mgr. Markéta Véllová	speciální pedagog, vedoucí úseku
Mgr. Kateřina Vojtíková	speciální pedagog (do 01/2015)
Mgr. Klea Gabrielová	speciální pedagog (do 01/2015)
Mgr. Tereza Konrádová	psycholog
Mgr. Kamila Prokešová	psycholog
Mgr. Naděžda Chodounská	psycholog
PhDr. Marie Šimová	psycholog
PhDr. Karel Peřina	psycholog
MUDr. Richard Zajíc	psychiatr
Bc. Eliška Caltová	metodika, zpracování a vedení PROD (od 02/2015)

Zpráva o činnosti úseku sociálně právního a správního řízení

Bc. Adéla Vnoučková

Úsek sociálně právní a správního řízení je vedle základní sociálně právní agendy spojen s administrací klientek a správních souvislostí. Tento úsek je i součástí týmové spolupráce diagnostického ústavu. V rámci konziliárních setkání se spolupodílí na diagnostických úkolech, aktivně vstupuje do dynamiky pobytu klientek, spolupracuje s rodiči či jinými osobami odpovědnými za výchovu, pracovníky oddělení sociálně právní ochrany dětí a dalšími institucemi. Dále připravuje podmínky spolupráce s rodinou, ošetřuje příjem i ukončení pobytu klientek. Tento úsek je jakýmsi styčným prostředkem komunikace klinického prostředí s vnějšími subjekty, které využívají služeb diagnostického pobytu a preventivně výchovného pobytu, včetně soudů.

V hodnoceném roce zůstává několik problémů administrativního typu, které komplikují práci úseku sociálně právního a správního řízení a celého zařízení. Jedná se o zálohovou platbu u klientů umístěných v zařízení na základě smlouvy s rodiči, která je z pohledu hlavních úkolů instituce kontraindikační.

Dalším, stále trvajícím, problémem jsou změny v legislativě, které přinesly obtíže do samotného procesu produktivní práce s klientelou. Zásadní změna nastala v odchodech dětí do jiného zařízení, kdy Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče již nerozhoduje ve správním řízení (s výjimkou uložené ochranné výchovy), k umístění dítěte do jiného zařízení je potřeba vydat soudní rozhodnutí. Tím se prodlužuje pobyt dětí v našem zařízení a práce s nimi se musí přizpůsobit těmto procesním změnám, někdy i v rozporu s individuálním plánem a se zájmem dítěte.

Ve školním roce 2014/2015 úsek stále koordinoval přijímání dětí k diagnostickému pobytu. Během tohoto období byly založeny celkem tři čekací listiny. Poslední vznikla v srpnu 2015 a je stále aktivní. K 15.10.2015 čeká na přijetí k diagnostickému pobytu celkem 13 dětí. Problémy s obsazeností našeho zařízení vznikají z důvodu čekání na nařízení (a dále nabytí vykonatelnosti nebo právní moci) soudních rozhodnutí o umístění či přemístění dítěte do jiných zařízení.

Během uplynulého období významně vzrostl počet žádostí o tzv. „rediagnostiky“ nebo „přemístění“ dívek z dětských domovů do zařízení jiného typu. Tyto záležitosti řeší úsek v úzké spolupráci s Úsekem diagnostiky, terapie a koordinace sítě. U dětí, které před předáním do péče dětského domova nebyly umístěny v dětských diagnostických ústavech, doporučujeme v naprosté většině realizaci komplexní diagnostiky v našem zařízení.

Ve školním roce 2014/2015 byla realizována přímá práce s klientkami na Oddělení B základního diagnostického pobytu. Dívky získávaly znalosti ze sociálně-právní oblasti a přehled o legislativě, která je pro tuto cílovou skupinu stěžejní. V rámci přímé práce byly intenzivněji řešeny konkrétní záležitosti jednotlivých klientek, především v pracovně-právní oblasti a finanční problematice. Jedním z nejstěžejnějších témat bylo fungování Úřadu práce, a to jak oddělení státní sociální podpory, tak oddělení evidence uchazečů o zaměstnání.

Úsek plnil Plán kontrolní a řídicí činnosti na dané období, dále úkoly vyplývající z jeho náplní práce a potřeb instituce, úkoly z provozních porad aj.

Organizační struktura úseku:

- Vedoucí sociální pracovnice: Bc. Adéla Vnoučková
- Sociální pracovnice: Bc. Lucie Raková
- Sociální pracovnice: Bc. Monika Bothová (agenda příspěvku na úhradu péče)

Kontaktní údaje:

- Tel.: 241 723 646, 241 710 318, 777 205 502
- E-maily:
 - o vnouckova.a@dum-praha.cz
 - o rakova.l@dum-praha.cz
 - o bothova.m@dum-praha.cz
- Pracovní doba: pondělí – pátek 8:00 – 16:30

Kapacita zařízení dle stavu k 1. 1.2015:

Tabulka č. 1

Lůžková kapacita celkem	72
Základní diagnostický pobyt	30
Oddělení pro nezletilé matky s dětmi	5+5
CESTA – oddělení s výchovně léčebným režimem pro mládež ohroženou drogovou závislostí	12
Oddělení D	10
lůžkové odd. - preventivní pobyty Rakovského	10

Statistika za školní rok 2014/2015 Časové rozmezí: 1. 9.2014 – 31. 8.2015

Tabulka č. 2

Děti přijaté do Diagnostického ústavu a Střediska výchovné péče	
Děti přijaté k diagnostickému pobytu	153
Děti přijaté na zachytné pracoviště	23
Celkem	176
Na základě Usnesení o předběžném opatření	85
Na základě Rozsudku o nařízení ústavní výchovy	29
Na základě Rozsudku o nařízení ochranné výchovy	0
Na základě Žádosti zákonných zástupců	62
Celkem	176

Tabulka č. 3

Děti rozmístěné z Diagnostického ústavu a Střediska výchovné péče	
Na základě komplexního vyšetření	175
Expertní potvrzení žádosti jiných zařízení	42
Celkem	217
Do výchovných ústavů	32
Do dětských domovů se školou	2
Do dětských domovů	7
Do rodinné péče	112
Jinam	22
Celkem	175

U dětí umístěných do našeho zařízení na základě Usnesení o předběžném opatření je hlavním cílem vedle poskytování intervence také vytváření komplexní diagnostické zprávy a doporučení pro orgány sociálně-právní ochrany dětí a soudy.

Z dětí přijatých z rodin se jich vrátilo již po diagnostickém pobytu zpět do rodin více než 65%.

Hodnocení výchovně vzdělávací činnosti

Základní diagnostický pobyt - oddělení A

Mgr. Jitka Holakovská

Jedná se o příjmové oddělení, kde se klientky adaptují na pobyt v DÚ. Vyrovnat se s okolnostmi změn a bilancováním konfliktní minulosti není pro mnohé z nich snadné, proto je nutné jim věnovat zvláštní péči a pozornost.

V tomto období, které lze charakterizovat jako adaptační, je soustředěna pozornost na vytvoření prostředí, které klientky mohou vnímat jako bezpečné a přátelské. Během výchovně terapeutických aktivit se zaměřujeme především na období života klientky před příchodem do DÚ. Přijetí smyslu pobytu v zařízení, alespoň částečné vyrovnání se s minulostí a navázání bezpečného vztahu k dospělým je pro další pobyt zásadní. Velký důraz klademe i na vzájemné vztahy mezi klientkami skupiny, na schopnost respektovat druhé i přes jejich odlišnosti, což přispívá k bezpečné a přátelské atmosféře oddělení.

Po příchodu na oddělení spoluvytváříme s klientkou individuální plán (IPROD), který doprovází klientku celou dobu pobytu. Denní program je rozčleněn na jednotlivé bloky, přičemž dopolední jsou zaměřené na výuku, odpolední spíše na aktivity sebepoznávací a výchovně terapeutické. Ve výuce postupujeme podle individuálních plánů tak, aby každá z klientek mohla pracovat na úrovni pro ni přiměřené. V odpoledních blocích se věnujeme rozvoji fyzické zdatnosti, s pomocí hudebních nebo výtvarných činností ovlivňujeme prožívání, vedeme k poznávání sebe sama. Z tohoto důvodu jsou v programu zařazeny i různé psychosociální hry. Náročnost úkolů na tomto oddělení vyžaduje intenzivní podporu pracovníků oddělení odd. pro diagnostiku a terapii.

Kontakt s rodinou je zabezpečen především formou telefonátů a návštěv v zařízení. Pozornost je věnována udržení, obnově či navození vztahů s rodiči a širší rodinou.

Oddělení rovněž zajišťuje úkoly záchyťového pracoviště, což vyžaduje zvýšené odborné personální zázemí.

Personální obsazení:

Mgr. Jitka Holakovská	vychovatel	VŠ - pedagogika
Mgr. Gabriela Dejmková	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Anna Stránská	asistent pedagoga	VŠ - vzdělávání dospělých
Mgr. Jakub Ducháč	asistent pedagoga	VŠ - teologie
Bc. Gabriela Součková	asistent pedagoga	VŠ - adiktologie
Bc. Anna Miháliková	asistent pedagoga	VŠ – sociální pedagogika
Hana Šedivková	asistent pedagoga	SŠ
Bc. Jana Plachá	asistent pedagoga	VŠ – sociální práce

Základní diagnostický pobyt - oddělení B

Mgr. Kristina Štětinová

Oddělení B, kam klientky přestupují po splnění úkolů vyplývajících z individuálního plánu rozvoje osobnosti dítěte (IPROD) a splněním úkolů oddělení A.

Hlavním cílem oddělení je především pomoc a podpora v náročné životní situaci, upevnění pocitu bezpečí u klientek, prohloubení důvěry, přiblížení se rodinnému prostředí, vedení ke zdravému životnímu stylu a k samostatnosti a odpovědnosti. Základní cestou k plnění těchto úkolů je zaměření na sebepoznání, sebepojetí u klientek, na otázky vlastní identity, reflexi specifických vlastností, schopností, dovedností, návyků, zaměření na nácvik standardních i individuálních a specifických sociálních situací, tedy předcházení konfliktům vznikajícím v konfrontaci s vlastním prožíváním, očekáváním rodičů, školy, většinové společnosti.

Každodenní dopolední skupinová výchovně vzdělávací činnost byla ve školním roce realizována na základě týdenních plánů. V odpoledních hodinách převažovaly výchovně terapeutické činnosti.

Ve školním roce 2014/2015 jsme mimo jiné realizovali výuku anglického jazyka, výchovu k sociálně-právnímu vědomí u klientek, sportovní aktivity, jako např. plavání a tenis. Navštívili jsme s klientkami řadu divadelních představení, řadu pražských kulturních památek, výstav a kulturních akcí. Dále jsme s klientkami absolvovali turistické výlety do přírody.

V příštím školním roce plánujeme prohloubení počítačové výuky, včetně bezpečného užívání internetu, projektového učení, tematických výjezdů, zážitkového pedagogického přístupu. Dále plánujeme zařazení speciálního projektu realizovaného v ateliérech DÚ.

V hodnoceném školním roce byl též kladen důraz na individuální práci s klientkami s přihlédnutím na jejich osobnostní vývoj a individuální potřeby. Klientky byly též připravovány k opravným, vyrovnávacím a přijímacím zkouškám.

Dále naše práce spočívala v pomoci s urovnáním často narušených vztahů s rodinou. Návštěvy zákonných zástupců a širší rodiny probíhaly zpravidla v neděli odpoledne nebo na základě domluvy individuálně dle potřeb a možností rodiny. Klientky během pobytu na našem oddělení měly možnost trávit víkendy doma s rodinou.

Během pobytu na našem oddělení klientky absolvovaly zátěžové pobyty ve Skryjích, což bylo velkým přínosem pro diagnostiku i terapii klientek. Tento zátěžový pobyt plánujeme realizovat i v nadcházejícím školním roce, a to jednou měsíčně dle vývoje dynamiky v terapeutických skupinách.

Ve školním roce 2014/2015 pracoval na oddělení B stabilní a profesionální team odborníků pod vedením Mgr. Kristiny Štětinové. Práce byla vedena v laskavém, přátelském a trpělivém přístupu k našim klientkám, avšak s jasnými a pevnými pravidly.

Personální obsazení:

Mgr. Kristina Štětinová	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Pavla Stránská	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Mgr. Lucie Tajčovská	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Gabriela Grossmannová	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Natálie Horejšová	asistent pedagoga	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Alžběta Davidková	asistent pedagoga (N)	VŠ - sociální práce
Bc. Alena Jendřejková, DiS.	asistent pedagoga (N)	VOŠ – sociální práce, VŠ – vzdělávání dospělých
Bc. Žaneta Aghová	asistent pedagoga	VŠ – sociální práce

Základní diagnostický pobyt - oddělení C

Mgr. David Edr

Činnost oddělení C byla ve školním roce 2014 - 15 zaměřena na přípravu klientek k návratu do rodin, případně pokračování plnění obligatorní výchovy v příslušném typu výchovného zařízení. Dále pak oddělení pracovalo na profesní přípravě klientek a jejich sociální adjustaci. Vychovatelé se věnovali klientkám zpravidla individuálně a dbali na pravidelnou školní přípravu a nutné doplnění a doučení obsahu školní látky. Ověřovali schopnosti klientek plnit školní povinnosti, dodržování dohodnutých pravidel, vedli je k samostatnosti. Hlavním tématem oddělení C bylo rozvíjení vztahu důvěry mezi vychovatelem a klientkou, motivace

pro samostatnou činnost a fixace pozitivních mechanismů chování a jednání. Vychovatelé využívali možností individuálních setkávání klientek s rodiči, výběrových vycházek a diskrétním dozorem zajišťovali nejrůznější jednání klientek mimo zařízení.

Oddělení fungovalo jako otevřená skupina s komunitními prvky. Komunitní setkávání všech klientek a vychovatele oddělení probíhalo pravidelně každý večer. Intenzivně se pracovalo na plnění úkolů z IPRODu, který se pravidelně každý týden vyhodnocoval a dále rozvíjel.

Klientky odd. C často absolvovaly profesní přípravu na středních školách v Praze, s těmito školami byla navázána úzká spolupráce.

V programu oddělení se dále realizoval zážitkový psychosociální program, který probíhal pravidelně každý měsíc po dobu pěti dnů a vybraná skupina dívek jej absolvovala v detašovaném pracovním prostoru v obci Skryje na Křivoklátsku. Program byl založen na principech zážitkové pedagogiky, psychosociálních technikách zaměřených na rozvoj sebepojetí a expresivních aktivitách.

Personální obsazení:

Mgr. David Edr	vychovatel	VŠ – vychovatelství pro spec. zařízení
Mgr. Miroslava Hájková	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Hana Škrovová.	asistent pedagoga	VŠ – speciální pedagogika

Oddělení D – dlouhodobého pobytu - studijní

Danuše Procházková

Oddělení D je detašované pracoviště diagnostického ústavu, jedná se o studijní oddělení s nepřetržitým provozem, pro dívky 15- 18 let, v případě pokračování studia se hranice posouvá do ukončení profesní přípravy. Organizačně se formy práce blíží stacionáři, když alespoň každý druhý víkend by měl být naplněn u jednotlivých klientek pobyt ve vlastní rodině, případně organizaci podporovaného chráněného bydlení ve vedení k samostatnosti.

Hlavním cílem je úspěšně navázat na výsledky dosažené v průběhu základního diagnosticko terapeutického programu, posilování resilience s důrazem na zdravý životní způsob, další facilitace obnovy vztahů s vlastní rodinou a v neposlední řadě absolvovat úspěšně studium na dané veřejné škole. Hlavní důraz je kladen v každodenní práci na přípravu do školy. Klientky zatím zpravidla nemají vypěstovanou potřebu se do školy pravidelně připravovat. Využitím skupinových a individuálních forem práce odborných pracovníků a vzájemnou pomocí si nenásilnou formou tyto dovednosti osvojují. Další část krátkého odpoledního programu je věnována duševní hygieně, řešení problémů v rodině, do které se dívka vrací o víkendech, problémům spojeným se školou, vztahům s vrstevníky a vztahům ve skupině. Všechny aktivity směřují k posílení resilience a navození prosociálních stereotypů, prožitku úspěchu a stabilizace pozitivních vztahů k rodině.

O víkendu pracuje na oddělení vždy jedna skupina, klientky druhé odjíždí na víkend k rodinám.

Pokud dívky zůstávají na oddělení, samy se podílejí na celkovém chodu „domácnosti“. Za diskrétní podpory vychovatelky si nakupují a připravují jídlo, zajišťují běžné domácí práce, jako např. praní osobního prádla, úklid domu, údržba zahrady.

Během školního roku 2014/15 bylo na odd. D 13 studentek z různých učebních oborů:

- kadeřnice	4 dívky
- kuchař – číšník	2 dívky
- ošetřovatelka	1 dívky
- cukrářka	2 dívky
- kuchařské práce	2 dívky
- SŠ s maturitou	2 dívky

Podmínky pro pobyt v oddělení D

- dodržování režimu dne a týdne
- dodržování odchodu a příchodu ze školy
- udržování pořádku ve svěřených prostorách
- dodržování osobní hygieny
- udržování pořádku v osobních věcech
- přiměřené a důstojné chování na veřejnosti
- respektování pokynů vychovatele
- opouštění ubytovacích prostor pouze s přímým souhlasem vychovatele
- zákaz vstupu návštěv- cizích osob bez souhlasu vychovatele
- individuální návštěvy, zejména rodinných příslušníků, partnerů, spolužáků na oddělení se souhlasem vychovatele
- dodržování přiměřeného kontaktu s rodinou

Kontakty se školou

Každý odborný vychovatel je garantem 2-3 dívek spolupracuje s třídními učiteli, pravidelně se zúčastňuje konzultací ve škole a kontroluje i případný praktický výcvik jednotlivých dívek.

Oddělení D disponuje také cvičnými byty, do kterých jsou z oddělení ubytovávány dívky, které pokračují ve studiu a v dosavadním pobytu bezkonfliktně zvládají všechny úkoly spojené s plnou odpovědností za samostatné bydlení. Jedním z nejdůležitějších cílů je připravit klientky k plnohodnotné sociální adjustaci. To obnáší samostatnou přípravu do školy, hospodaření s financemi, péče o osobní věci, péče o svěřený majetek, samostatné stravování, vaření, nákupy.

Personální obsazení

Danuše Procházková	vychovatel	SPgŠ
Mgr. Martina Bičíková	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Ludmila Krausová	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Zuzana Dvořáková	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
PaedDr. Ludmila Burdová	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Helena Šumberová	asistent pedagoga (N) SŠ	

Oddělení M – dlouhodobého pobytu – matky s dětmi

Mgr. Petra Koňářiková

Hlavními důvody umístění jsou narušené vztahy k sobě, dítěti, specifické zdravotní či osobnostní důvody nezletilé, výchovné problémy a v mnoha případech nevyrovnání se původní rodině s těhotenstvím nezletilé dívky.

Hlavním úkolem oddělení je dovést klientku ke zvládnutí role matky a to z několika pohledů:

- zajištění základních potřeb dítěte, tzn. naučit klientku základní péči o dítě od krmení, koupání, přes přípravu jídla a krmení po zvládnutí náročnějších situací při nemoci dítěte, základy první pomoci dítěti, zajištění podmínek správného psychomotorického vývoje dítěte, hraní a mazlení s dítětem apod.
- druhou oblastí je zvládnutí určitých sociálních dovedností, finanční gramotnost (rodinný rozpočet, nákupy, návštěvy lékařů s dětmi, jízda MHD s kočárkem apod.)
- základy péče o domácnost – vaření dětem i dospělým (klientky na oddělení samy vaří večeři, připravují i celodenní stravu pravidelně každou neděli), uklízení, péče o oblečení základy šití atd.

Plnění těchto úkolů směřuje k nejdůležitějšímu cíli – samostatnosti klientky jako matky v péči o sebe, dítě a tím rodinu. Jako nový úkol se ukazuje nezbytnost zaměření na posilování určité sebedůvěry klientkám, jistoty v péči o dítě. Zkušenosti ukazují, že při návratu do původního prostředí podléhají příliš snadno často neblahým vlivům nejbližšího okolí – rodina, partner a vzhledem k „hendikepu nezletilosti“ v péči o dítě přebírá někdo jiný roli rozhodování v péči o dítě. Klientka tak přichází o kompetenci, kterou v programu oddělení získala a hledá si náhradní, většinou nevhodný program.

Ve školním roce 2014/2015 bylo na oddělení pro matky s dětmi umístěno celkem 11 klientek. Dvě z nich nastoupily k pobytu s dětmi, tři děti se narodily během pobytu na oddělení. Z pěti dětí byla jedna holčička a čtyři chlapečci.

Personální obsazení

Mgr. Jana Cvetlerová	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
MUDr. Martina Iglicová	vychovatel	VŠ – lékařská fakulta
Barbara Hochheim	vychovatel	SPgŠ
Lucie Tlustáková, Dis.	vychovatel	VOŠ – sociální práce
Mgr. Petra Koňářiková	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Mgr. Pavlína Dvořáková	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Nicola Novotná	asistent pedagoga (N)	VŠ – speciální pedagogika
Eva Třísková	asistent pedagoga (N)	SŠ

Zpráva o činnosti

oddělení R – preventivního terapeutického pobytu

PaedDr. Ivo Kalvínský

I. Charakteristika pracoviště

Internátní oddělení je samostatné preventivně výchovné pracoviště, které je organizačně a technicko - hospodářsky řízeno DÚ a SVP, Na Dlouhé mezi 19, Praha 4 Hodkovičky.

Adresa: Rakovského 3138, Praha 12, 142 00, tel.: 241 770 041, 244 403 198, 777 205 545.

E-mail: svp.modrany@seznam.cz,

Oddělení R poskytuje preventivně výchovný **pobytový program klientům od dvanácti do osmnácti let**, který je určen dětem s poruchami chování a s problémy ve vztahu a komunikaci s rodiči nebo v širším sociálním prostředí. Pobyt je realizován na základě smlouvy mezi organizací, klientem a jeho zákonným zástupcem. Nejčastěji probíhá v uzavřené skupině a je zpravidla koncipován na **dobu osmi týdnů**. Během pobytu dítě nepřerušuje docházku do školy ani důležité pozitivní kontakty se svým sociálním okolím. Integrální součástí programu internátního oddělení, kromě individuální a skupinové práce s dítětem, je podpora a posílení pozitivních rodinných vazeb a rodiny jako celku. Z tohoto důvodu je důležitou podmínkou pobytu zájem a udržení spolupráce členů rodiny dítěte.

V průběhu pobytu je dále zajištěn pravidelný kontakt se školou, případně s kurátorem či dalšími odbornými pracovišti, která jsou do řešení situace dítěte a jeho rodiny zainteresována.

Před ukončením pobytu klient spolu se svým garantem zpracovává plán dalších aktivit a úkolů na dobu nejméně dvou měsíců. Po tuto dobu je podle potřeby v kontaktu se svým garantem.

Po ukončení pobytu je možná **návazná ambulantní spolupráce** dítěte a jeho rodiny s pracovníky oddělení, případně zařazení klienta do terapeutické skupiny následné péče.

Smyslem práce internátního oddělení je tedy preventivně výchovná činnost s terapeutickými prvky s cílem úpravy nežádoucích projevů dětí a mladistvých a to zejména v jejich rodinném kontextu a v kontextu jejich širšího sociálního okolí včetně školy.

Pobyt je veden komunitním způsobem. Ve dvou **koedukovaných skupinách** může být **maximálně 10 dětí**. Program pobytu je zaměřen na rozvoj osobnosti dítěte, jeho sociálních dovedností a pomáhá dětem se učit orientovat ve svých sociálních vztazích a složitých životních situacích.

Práce v internátním oddělení probíhá z hlediska sociálních modelů ve čtyřech základních rovinách:

- a) rovina **komunitně terapeutického** působení – jako model širšího společenského prostředí
- b) rovina **skupinová a vrstevnická** – jako model blízký širšímu rodinnému prostředí
- c) rovina **individuální** – možnost navázání reálného bližšího vztahu dítěte k dospělé osobě z řad odborných pracovníků oddělení
- d) rovina a **kontext primární rodiny** – práce se zainteresovanými členy rodiny a dítětem – klientem jako s rodinným celkem.

Úkolem každého **dítěte** před uzavřením dohody a jeho nástupem na pobyt je zformulovat si za pomoci jak rodičů, tak odborných pracovníků oddělení svůj vlastní **cíl, smysl či přání, k čemu by mu pobyt měl být prospěšný**. Jedná se o co nejkonkrétnější formulaci, která často vychází z nesnází či narušených vztahů, které dítě prožívá v současnosti. **Úkolem rodičů** před nástupem dítěte je promyslet si jakou změnu by reálně očekávali po ukončení pobytu a čím mohou (chtějí) podpořit její uskutečnění.

II. Základní statistické údaje

Klienti v pobytovém programu 2014/2015:

Rok narození	Chlapci-počet	Dívky-počet	celkem	
			počet	%
1996	0	0	0	0
1997	3	4	7	23,3
1998	3	1	4	13,3
1999	6	8	14	46,7
2000	2	1	3	10
2001	1	1	2	6,7
celkem	15	15	30	100

Práce s rodiči a rodinami

činnost	počet
přímé konzultace na půdě oddělení (nejméně 45 minut)	311
společná skupinová práce s rodiči a klienty (90 minut)	10
telefonické intervence a konzultace s rodiči	593

Spolupráce s institucemi (především učitelé, OSPOD, NNO, případně soudy)

činnost	počet
přímé konzultace na půdě oddělení	22
telefonické konzultace	256

Personál:

funkce	Počet úvazků
vedoucí oddělení, etoped	1
odborný vychovatel	2
asistent pedagoga	3
sociální pracovníce	0,2
pracovnice úklidu	0,2
celkem	6,4

Supervize:

Pracovníci oddělení dlouhodobě pracují pod pravidelnou supervizí, která se uskutečňuje v průměru 8 x ročně.

Zpráva o činnosti oddělení CESTA Řevnice

MUDr. Ivan Platz

1. Informace o programu

Název realizovaného programu: CESTA Řevnice – krátkodobá terapeutická komunita pro nezletilé problematické uživatele drog věkové kategorie 15-18 let.

Adresa: Řevnice, Sádecká 169, PSČ: 252 30,

tel/fax: + 420 257 721 231, +420 257 722 523, mobil: + 420 777 738 795,

e-mail: info@cestarevnice.cz, sm-cesta@cbox.cz; cestarevnice@gmail.com

Vedoucí programu: MUDr. Ivan Platz

Datum vzniku programu: 6. května 1997

Cílová skupina: problémoví uživatelé drog uvedené věkové kategorie

Základní poskytované služby: pobytová terapie trvající 59 dnů, prodloužený pobyt – specifický typ chráněného bydlení, dále ambulantní práce s klienty, kteří absolvovali pobyt, práce s rodinami uživatelů

STRUKTURA POSKYTOVANÉ PÉČE

Základní struktura a prvky programu nedoznaly v průběhu uplynulých 14 let podstatnějších změn. Od začátku provozu v květnu 1997 k dnešnímu dni prošlo oddělením 808 klientů a lze konstatovat, že efektivita programu je přinejmenším srovnatelná s jinými terapeutickými zařízeními. Oddělení je v současné době jediným zařízením v ČR, které poskytuje komplexní terapeutickou péči dospívajícím problémovým uživatelům drog ve věku 15 – 18 let.

Terapeutický pobyt je rozčleněn do tří na sebe navazujících programů.

ZÁKLADNÍ PROGRAM

Doba pobytu je 8 týdnů, program probíhá v uzavřené skupině. Před nástupem klienta do pobytu je proveden sběr anamnestických dat kvalifikovaným pracovníkem, komplexní vyšetření zdravotního stavu a psychosociální zhodnocení stavu klienta. Během programu je zpracován individuální plán, založena průběžná dokumentace. Základními prvky programu jsou: skupinová a individuální psychoterapie, rodinné poradenství, podpůrná a edukativní terapie, motivační trénink i terapie pracovní. Do pobytu jsou zakomponovány výjezdové aktivity spojené se zátěžovými prvky. Velký význam je přikládán udržování a zpětnému navazování kontaktu se školou nebo jiným vzdělávacím zařízením formou profesního

poradenství. Program je supervidován (MUDr.Pavel Bém) a podle požadovaných kritérií hodnocen z hlediska efektivity.

PRODLOUŽENÝ PROGRAM

V individuálních případech je možné program prodloužit formou blízkící se koncepci chráněného bydlení resp. „domu na půli cesty“. V tomto případě je nutné respektovat, že prodloužení programu je v přímé souvislosti s přípravou klienta na jeho budoucí povolání, má zajištěnu školní docházku v místě pracoviště nebo jeho blízkém okolí. Doba pobytu je plánována na dalších 8 týdnů a za okolností hodných zřetele může být zkrácena nebo prodloužena.

AMBULANTNÍ DOLÉČOVACÍ PROGRAM

Je poskytován všem klientům, kteří prošli základním pobytem a projeví o něj zájem. Je realizován formou individuální, skupinovou, stacionární, eventuálně pravidelným telefonickým kontaktem. Každý kontakt je dokumentován.

PŘÍPRAVNÝ PROGRAM, určený dívkám umístěným v kmenovém zařízení v Hodkovičkách. Pokud je u nich drogová problematika rozvinutá do té míry, že vyžaduje cílený přístup, absolvují před nástupem šestidenní přípravu, seznámí se s některými terapeutickými přístupy a na závěr se vyhodnotí jejich indikovanost k léčbě.

Tabulka č. 1 Popis činnosti

<i>Popis činnosti</i>	<i>Podíl v %</i>
Skupinová terapie	8,4
Psychologické vyšetření	5,3
Arteterapie	9,5
Práce s rodinou (rodinná setkání, poradenství, rodičovské skupiny)	8,4
Fyzická rehabilitace zaměřená na upevnění fyzické kondice	15
Zážitková pedagogika	12
Podpůrná psychoterapie (edukativní terapie,motivační trénink, prevence relapsu)	11,3
Sociální práce	5,5
Jiné (strukturovaný denní program, pracovní terapie,relaxace,individuální práce)	24,6

2.

2. Obsah a průběh programu

Vývoj aktivit programu, jejich obsah a případné změny v průběhu roku:

V průběhu školního roku 2014 – 2015 probíhal program v ustálené podobě. Oddělení je pracovištěm s kapacitou 12 lůžek, které poskytuje terapeutickou spolupráci mladistvým a mladým dospělým problémovým uživatelům drog. Program má dvě na sebe navazující fáze, první je pro klienty povinná, do druhé jsou přijímáni klienti na vlastní žádost pouze v indikovaných případech, je-li to spojené s přípravou na budoucí povolání. Doba pobytu v základním programu je 59 dnů, skupina je uzavřená, všichni klienti nastupují a odcházejí ve stejném termínu, osobní, písemný i telefonický kontakt je omezen jen na nejbližší rodinné příslušníky. Klienti jsou umisťováni na základě písemné dohody s rodiči nebo jejich zákonnými zástupci v případech pobytů dobrovolných a na základě žádosti výchovného ústavu a doporučení diagnostického ústavu v případech pobytů soudem nařízených. Během pobytu je provedeno komplexní zhodnocení příčin poruchy chování s návrhem dalšího postupu a doporučením případné další vhodné terapie.

Případné změny cílové populace:

Domníváme se, že trend z minulého roku pokračuje. Věková hranice se udržuje na loňské úrovni (průměrný věk 16 let a 4měsíce), naopak ubývá klientů, u kterých je možné diagnostikovat závislost ve smyslu Dg F 1 x 2. Pro většinu klientů je možné užít Dg. F 1 x 1, škodlivé užívání. Zvyšuje se počet klientů, u kterých je soudem nařízena ústavní výchova, předběžné opatření. Jen pro srovnání: V období 2010-2013 prošlo oddělením 191 klientů, z toho bylo 108 (56,6 %) dobrovolných a 83 (43,4 %) ústavních. Ve školním roce 2014 - 2015, za období 1. 9.14 – 31. 8.15 je z celkového počtu 51 přijatých klientů 28 ústavních (54,9 %) a 23 dobrovolných (45,1 %). Proti loňskému roku jde o nárůst o dvě procenta. Proti předchozím létům o 11 procent. V tomto ohledu jde jednoznačně o příslušnost pracoviště pod DÚ a SVP Hodkovičky. Spektrum užívaných drog se nemění. Převládá užívání pervitinu (jako preferované drogy), ale zvyšuje se problémové užívání kanabinoidů, které v některých případech naplňuje kritéria závislosti. Stav ukazuje přiložená tabulka:

Tabulka č. 2 Drogy užívané pobytovými klienty v roce 2014-15

<i>droga</i>	<i>chlapci</i>	<i>dívky</i>	<i>celkem</i>
pervitin	8	35	43
THC	6	1	7
heroin			
alkohol	1		1
těkavé látky - toluen			
extáze			
celkem	15	36	51

Tým – vzdělávání, supervize, zahraniční stáže:

Tým je stabilizovaný, jeho složení uvádí tabulka č. 4. Supervizorem programu je MUDr. Pavel Bém. V případech hodných zřetele umožňujeme absolvování stáže na našem oddělení studentům oboru.

3. Hodnocení a výsledky

Způsob hodnocení úspěšnosti programu::

Hodnocení úspěšnosti klientů provádíme formou osobních i telefonických kontaktů průběžně. V případě existujících problémů pomáháme klientům i jejich rodinám terapeutickou intervencí, případně pomáháme zprostředkovat opakovaný pobyt na spádovém detoxikačním oddělení, nebo jinou návaznou formu léčby.

Ve školním roce 2014-2015 nastoupilo do základního pobytu 51 klientů (85 % kapacity), z toho 15 chlapců a 36 dívek.

Do druhé fáze programu, chráněného bydlení, bylo zařazeno 18 klientů, jak ukazuje tabulka č. 6.

Kritické zhodnocení rozvoje zařízení, dosažení cílů:

Domníváme se, že v hodnocení činnosti oddělení převažují pozitiva. Tím máme na mysli především konstantní zájem o pobyt, který se projevuje stabilní vytížeností oddělení. Činnost našeho pracoviště má charakter především preventivní, jedná se o zastavení na cestě směřující k závislosti. Jako negativní faktor musíme považovat změny, které nastaly v souvislosti s nabytím účinnosti občanského zákoníku od 1. 1. 2014. Tím, že přemístit dítě z ústavu (jiného než DÚ a SVP Hodkovičky, jehož jsme součástí) na naše pracoviště je možné jen cestou soudem vydaného předběžného opatření, je prakticky znemožněno nabízet náš program poměrně rozsáhlé klientele, která by ho mohla využít.

Hodnocení spolupráce se zařízeními v síti péče o uživatele drog:

Tato spolupráce je vyhovující. Za nejpozitivnější považujeme bezproblémovou spolupráci s Dětským a dorostovým detoxifikačním centrem (DADDC) nemocnice milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze, se kterým jsme v průběžném kontaktu. Ve větším rozsahu než v minulosti spolupracujeme s léčebnami návykových nemocí a psychiatrickými odděleními nemocnic. Bohnice, Motol, Kosmonosy, Plzeň, Brno a další. Vzhledem ke specifickému charakteru naší klientely se s nabytím účinnosti občanského zákoníku znesnadnilo zařazování dětí z jiných výchovných a diagnostických ústavů do našeho programu. Není to ale překážka nepřekonatelná. Komplikovanější je spolupráce s nízkoprahovými zařízeními, kde máme lepší zkušenosti s pracovišti mimopražskými a terapeutickými komunitami, zde se ale jedná o setrvalý stav.

Tabulka č. 3 - Program ve školním roce 2014-15 poskytoval služby v těchto oblastech:

	ANO	NE
Primární prevence (vč. včasné intervence u rizikových skupin)		X
Nízkoprahové (harm reduction) služby		X
Nízkoprahové (harm reduction) služby pro uživatele tanečních drog		X
Ambulantní léčba (pouze pro klienty, kteří prošli pobytem)	X	
Intenzivní ambulantní péče (denní stacionář, strukturovaný program)		X
Rezidenční léčba (terapeut. Komunity, pobytové programy)	X	
Následná péče (chráněné bydlení pro klienty, kteří prošli pobytem)	X	
Jiné (uveďte jaké) – rodinné poradenství	X	
Přípravný program pro klienty z DÚ a SVP Praha 4, Na dlouhé mezi 19	X	

Tabulka 4 - Personální a organizační zabezpečení programu

Kmenoví zaměstnanci	Počet osob	Vzdělání	Zastávaná funkce	Úvazek	Obsah, náplň práce		
					Primární prevence (úvazek)	Služby Harm reduction (úvazek)	Léčba a resocial. (úvazek)
Lékař	1	VŠ	Terapeut, vedoucí oddělení	1,0			1,0
Psycholog	3	VŠ	Psycholog-terapeut	2,0			2,0
Odborný vychovatel-pedagog	12	VŠ, SŠ	Terapeut	10,5			10,5

Asistent vychovatele	2	SŠ,ÚSO	Noční vychovatel	1,5			1,5
Topič-údržbář	1	ÚSO	Topič-údržbář	0,5			0,5
Celkem:	19			15,5			15,5
Externí pracovníci	Počet osob	Vzdělání	Zastávaná funkce	Počet hodin /rok	Obsah, náplň práce		
					Primární prevence	Služby Harm reduction	Léčba a resocial.
Odbornost					počet hodin/rok	počet hodin/rok	počet hodin/rok)
Lékař	1	VŠ	Supervizor	48/rok			48/rok
Celkem:	1	VŠ		48/rok			48/rok

VÝKAZ programů léčby a interpretace statistických údajů

Ambulantní péče:

Ambulantní služby (s výjimkou ambulantních setkání před nástupem) poskytujeme jen klientům, kteří absolvovali v minulých obdobích pobyt na oddělení v celém rozsahu.

Tabulka č. 5 Rezidenční léčba (terapeutické komunity, pobytové programy): počet klientů:

Kapacita programu	12
Délka programu/léčby v týdnech	8
Počet všech klientů, kteří se programu zúčastnili ve šk.roce 2014-15	51
- z toho mužů (chlapců)	15
- z toho žen (dívek)	36
- z toho injekčních uživatelů drog	19
- z toho se základní drogou pervitin	43
- z toho se základní drogou kanabinoidy	7
- z toho se základní drogou toluen	1
- z toho hlášeno do registru žádostí o léčbu hygienické služby	51
Počet klientů, kteří program úspěšně dokončili	42
Počet klientů, kteří program ukončili předčasně	9
Průměrný věk	16 let a 4 měsíce
Počet neuživatelů, kteří využili alespoň jednou služeb programu (rodiče a rodinní příslušníci)	85
Průměrná délka úspěšně dokončené léčby 1 klienta	59 dnů

VÝKAZ PROGRAMŮ NÁSLEDNÉ PÉČE (DOLÉČOVÁNÍ)

Tabulka 6 – Intenzivní následná péče (doléčování): počet klientů

Kapacita programu	6
Délka programu (v týdnech)	4 týdny s možností prodloužení v individuálních případech
Průměrná délka programu pro 1 klienta	30 dnů
Počet všech klientů, kteří se programu účastnili	18
- z toho injekčních uživatelů drog	12
- z toho chlapců	0
- z toho dívek	18
- z toho se základní drogou alkohol	0
- z toho se základní drogou THC	0
- z toho se základní drogou pervitin	18
- z toho hlášeno do registru žádostí o léčbu hygienické služby	0 (hlášení v rámci základního programu)
Počet klientů, kteří program úspěšně dokončili	18
Počet klientů, kteří program ukončili předčasně	0
Počet klientů, kteří byli z programu vyloučeni	0
Průměrný věk klienta	16 let a 9 měsíců
Kapacita chráněného bydlení	6 lůžek

Zpráva o činnosti

ambulantního oddělení Střediska výchovné péče v Příbrami

PaedDr. Jana Eliášová

Cíle a poslání

Ambulantní oddělení Střediska výchovné péče Příbram poskytuje preventivně výchovnou, soustavnou a komplexní péči dětem a mládeži, u níž je dominantní porucha chování. Odborní pracovníci střediska poskytují služby dětem, dospívajícím a jejich rodinám v případě hrozícího rizika poruchy chování nebo ohrožení jejich psychosociálního vývoje. Klienti se na nás obrazejí s rodinnými, školními a osobními problémy, zejména s problémy v mezilidských vztazích. U části našich klientů se objevuje rizikové chování, často začínají experimentovat s návykovými látkami. Naše práce je založena na soustavné, systematické a komplexní péči o ohroženou skupinu dětí a mládeže a má charakter preventivní, diagnostický, poradenský, terapeutický a metodický.

Personální obsazení

Ve školním roce 2014/15 došlo k několika personálním změnám a také ke změnám ve výši úvazků odborných pracovníků. V září bylo zahájeno při obsazení 4,3 úvazky s tím, že jedna členka týmu byla v dlouhodobé pracovní neschopnosti. Mgr. J. Eliášová byla pověřena zastupováním a od ledna 2015 vedením AO SVP Příbram. Od října byl tým posílen o speciální pedagožku, která nastoupila na 0,8 úvazek. V červnu ukončil pracovní poměr jeden psycholog. Jeho odchodem zůstalo pracoviště v ženském složení a v oslabení nabídky psychologických služeb. Aktuálně je jedna psycholožka na 0,8 úvazku. Proto je nezbytné do budoucna posílit tým o muže – psychologa a tím také lépe vyvážit poměr psychologických a speciálně pedagogických odborností pracovníků.

Ve školním roce 2014/15 jsme pracovali v personálním obsazení:

Mgr. Jana Eliášová	- speciální pedagog	od 1.1.2015 vedoucí oddělení	1,0 p.ú.
PaedDr. Jana Ptáčková	- speciální pedagog	v průběhu roku snížení úvazku z 1,0 na 0,6	
PhDr. Jiřina Sutnarová	- psycholog	v dlouhodobé PN	
Mgr. Irena Fišerová	- psycholog		0,8
Mgr. Pavla Blatná	- sociální pracovník		0,8
Mgr. Jan Szutkowski	- psycholog	ukončení prac. poměru k 30.6.2015	0,6
Mgr. Iva Melicharová	- speciální pedagog		0,8
Martina Bruchanová	- uklízečka		0,25

Výkony

Odborní pracovníci v uplynulém školním roce odvedli celkem **5.566 JOV** (jednotek odborného výkonu).

V období od 1. 9.2014 do 31.8.2015 požádalo o služby střediska **323 klientů** a jejich rodin, z toho 138 klientům byla poskytována déletrvající péče.

Věkové složení klientů: 6 % dětí předškolních

48 % dětí mladšího školního věku a 40% dětí staršího školního věku

6 % středoškoláci a starší mladiství

Formy poskytovaných služeb a odborné pomoci

Práce s klientem začíná konzultací s dítětem nebo mladistvým a jeho rodiči. První setkání někdy proběhlo pouze s rodiči, kteří nás do problému uvedli. Podle povahy potíží jsme nabídli další poradenské nebo metodické vedení, diagnostiku možných příčin obtíží, případně individuální, skupinovou terapii nebo práci s celým rodinným systémem. V případě potřeby nebo zahájení dlouhodobé spolupráce bylo provedeno komplexní psychologické a speciálně-pedagogické vyšetření.

Na našem pracovišti vnímáme problém klienta v celém kontextu jeho života, proto se snažíme zapojovat do spolupráce celou rodinu. Pozorování chování dítěte a všech zúčastněných osob a sledování jejich vzájemných interakcí během terapeutické práce s rodinou se jeví jako nejefektivnější forma pomoci. V každém prostředí, v každém kontextu je více verzí nebo náhledů na problém. Ve středisku se snažíme propojit všechny verze, objevit i nové úhly pohledů na potíže a hledat možnosti změn, které by vedly ke zlepšení. Málokdy stačilo jediné sezení, žádoucí změny přicházely až během dlouhodobější aktivní spolupráce rodiny.

V mnoha případech bylo třeba kontaktovat a spolupracovat s pedagogy škol, odbornými pracovníky OSPOD nebo lékaři.

Pro klienty s indikací pro skupinovou terapii byly otevřeny následující programy

Dětská hrová skupina pro děti mladšího školního věku (3.,4.třída) s obtížemi v oblasti sociální přizpůsobivosti, se sníženým sebehodnocením, děti nejisté, úzkostné, hyperaktivní a neklidné. Skupinová práce byla zaměřená na podporu zdravého sebevědomí, rozvoj sociálních a komunikačních dovedností, trénink zvládání konfliktních situací a prevenci rizikového chování. Základem skupinové práce byly především techniky zaměřené na podporu spolupráce, důvěry, kamarádství, empatie a týmové soudržnosti. Ve skupině se často pracovalo i expresivními technikami (muzikoterapie, práce s tělem, výtvarné techniky a hraní rolí).

Tato skupina probíhala ve dvou cyklech: říjen 2014 až červen 2015, každou středu - Jana Ptáčková a Pavla Blatná. Prvním cyklem skupinové terapie prošlo 8 dětí, druhým cyklem také 8 dětí.

Skupina AHA /arte-hrová/, probíhala ve dvou cyklech v průběhu školního roku, pro děti středního školního věku (4.,5.,6.třída). Byla určena dětem s obtížemi ve školní přizpůsobivosti, hyperaktivní, neklidné. Dále pro děti s problémy v sociální oblasti, které nevycházejí s vrstevníky, ale touží po kamarádovi. Program byl zaměřen na zvyšování sociálních dovedností, posílení sebevědomí a zvládání emocí.

Děti měly prostor jednak pro klidnou a tvořivou práci, učily se uvolnit se a odpočívat. Jako prostředek osobního vyjádření byly využívány výtvarné techniky, hrová činnost, prvky muzikoterapie, práce s tělem, relaxační a imaginativní techniky podporující komunikaci. *Realizováno ve dvou cyklech - říjen 2014 až červen 2015, každý čtvrtek - Jana Eliášová a Irena Fišerová, prvním cyklem skupinové terapie prošlo 7 dětí, druhým cyklem 8 dětí.*

Adolescentní skupina složená z dětí staršího školního věku (7., 8., 9. třída), které mají obtíže v oblasti sociální přizpůsobivosti a komunikace. Tato skupina měla za úkol formou sociálně psychologického výcviku rozvíjet sebepoznání, komunikativní dovednosti a schopnost kooperace ve skupině vrstevníků. V rámci nabízených témat si klienti mohli uvědomovat své postoje, zažité vzorce chování a důsledky svých reakcí. Cílem bylo získat náhled na vlastní jednání a chování, zmapování spouštěčů rizikových situací a ujasnění vlastních motivačních struktur. Děti byly vedeny k vyjadřování vlastních emocí, umění je zvládat a učit se pochopit emoce svých vrstevníků. K tomu byla využívána přirozená

vrstevnická dynamika a zvláště ke konci skupinových cyklů byli účastníci schopni vzájemně si dávat zpětnou vazbu a zkoušeli si korigovat své nevhodné reakce a chování.

Skupina byla realizována ve dvou cyklech shodných s rozdělením školního roku. *Realizátoři skupiny Pavla Blatná a Jan Szutkowski, každé pondělí, říjen 2014 až červen 2015, prvním cyklem skupinové terapie prošlo 8 dětí, druhým cyklem také 8 dětí.*

Dětská relaxační skupina byla určena nejmladším dětem s projevy neklidu a nesoustředěnosti či úzkosti, zaměřena na přípravu pro práci v dětských růstových skupinách. Byly využívány zklidňující relaxační a expresivní techniky.

Skupina probíhala jednou týdně vždy v úterý od 14.00 do 15.00.

Realizováno ve dvou cyklech - říjen 2014 až červen 2015, každé úterý - Irena Fišerová a Iva Melicharová, prvním cyklem skupinové terapie prošlo 6 dětí, druhým cyklem také 6 dětí.

Přínosem pro práci s klienty byla úvodní sezení, kdy garant předal dítě terapeutům skupiny a společně s rodiči byla stanovena zakázka dítěte do skupinové psychoterapie. Osvědčila se nám i závěrečné sezení po ukončení skupiny, kterého se účastnili také rodiče.

Práce s rodinami - Projekt Sdílení

Projekt byl již třetím rokem zrealizován ve spolupráci s MěÚ Příbram. Je zaměřen na dlouhodobou péči o rodiny ohrožené sociálním vyloučením. Do projektu bylo zařazeno deset, většinou neúplných rodin s nezletilými dětmi s rizikovým chováním. Rodiny se dlouhodobě pohybují v začarovaném kruhu vztahových, výchovných i sociálních obtíží. Aktivita nabízené v projektu byly zaměřeny na podporu rozvoje osobnosti rodičů, posilování jejich rodičovských kompetencí a hledání možných změn výchovného stylu. Práce s rodinami probíhá i během roku, průběžně probíhají individuální konzultace s rodiči a většina dětí je zařazena do dětských, růstových skupin.

Zařazení do projektu Sdílení umožnilo rodinám účast ve dvou víkendových pobytech (v září a listopadu). Program a aktivity byly zaměřeny na umění společně sdílet čas v podzimním a předvánočním období, kdy jsme využili možnost navázat na staré tradice a rituály, které napomáhají rodinné soudržnosti a kultivaci vztahů. Zároveň byla plně využita příležitost k reflexi vztahů a výchovných stylů v jednotlivých rodinách, k získání korektivních zkušeností, k usměrnění výchovných zásahů a podpoře potenciálu rodin.

Na víkendovém setkání rodiny zažily atmosféru spolupráce, důvěry, kamarádství, empatie a rodinné i mimorodinné soudržnosti.

Preventivní činnost

Práce s třídními kolektivy

Mezi žádané služby střediska patřila i práce se třídami, ve kterých se prohloubily sociální a vztahové problémy od nepřijetí a odmítání některých žáků až k šikaně. Práce se třídou byla zaměřena na mapování sociálního klima tříd a sociometrické postavení jednotlivých žáků. V programu se pracovalo především zážitkovou formou, využívala se skupinová dynamika a různé psychosociální hry. Pracovalo se na posílení pozitivního potenciálu třídního kolektivu směrem k ozdravení vzájemných vztahů. Programy probíhaly ve spolupráci s pedagogy, kteří v počátku určovali zakázku – zaměření programové náplně. Jednotlivých setkání se třídami se třídní učitelé účastnili v roli pozorovatelů a průběh i závěr práce s kolektivem s nimi byl konzultován. Na konci hodnotili, jestli byla naplněna zakázka, kterou zadávali.

Vzhledem ke kapacitě nabízení našich služeb jsme sociálně-rehabilitační program realizovali pouze ve třídách, v nichž měl obtíže v sociální oblasti náš klient. V ideálním případě tento klient docházel současně na skupinovou terapii a mohl tak prakticky trénovat způsoby chování a reagování, ve kterých ve třídě selhával.

V některých vyhrocených případech sociální patologie měla naše práce formu intervence a byly doporučeny další možnosti péče o selhávající dítě.

Sociálně-rehabilitační program pro klienta byl realizován v devíti třídních kolektivech po dobu pěti setkání. Všem programům předcházela diagnostika tříd. Ve čtyřech dalších třídách vzhledem k projevům šikany proběhly na žádost vedení školy řízené rozhovory a diagnostika třídního kolektivu a následné konzultace s pedagogy. Tradičně také spolupracujeme s víceletým gymnáziem Příbram, kdy k nám dvakrát ročně přicházejí žáci prvního ročníku a mají prostor mluvit o situaci ve svém třídním kolektivu a o změně, kterou pro ně představuje přechod na víceleté gymnázium. Program je vždy zaměřen na prevenci sociálně-patologických jevů. V letošním roce byla také velká péče věnována dětem ze základní školy praktické, kde se v třídním kolektivu objevily výrazné poruchy chování a agrese. Pracovníci střediska provázely třídu téměř po celé druhé pololetí a zvláště v období, kdy vedení školy muselo přistoupit k rozdělení třídy a tvořila se zde zcela nová dynamika skupiny.

Letní dětský tábor

Pro naše dětské klienty byl ve spolupráci s oddělením SPOD MěÚ Příbram již po páté uspořádán týdenní dětský letní tábor v rekreačním zařízení *Osada Dědek* u Rožmitálu pod Třemšínem. Do tábora bylo vybráno 20 dětí, našich dlouhodobých, aktivně spolupracujících klientů. Jednalo se o děti, které obtížně vytváří kamarádské vztahy a často se dostávají do konfliktů s vrstevníky i dospělými. O zařazení do letního tábora je mezi našimi klienty velký zájem, přednost dostávají ti ze sociálně slabších rodin. Program dětského letního tábora byl veden táborovou hrou *Asterix-rebelix* zaměřenou na výchovu prožitkem, sebepoznávání, prosociální učení, získávání důvěry v sebe i v ostatní lidi. Během pobytu děti prožily týmovou spolupráci při hrách, soutěžily, vyzkoušely si překonání strachu, posilovaly vytrvalost, zručnost, logické myšlení, orientační smysl a především samostatnost. Pro většinu dětí byl letní tábor jedinou prázdninovou aktivitou.

Metodická činnost

S pedagogickými pracovníky a rodiči byla individuálně konzultována problematika specifických vývojových poruch chování, ADHDs, dětské agresivity a možnosti práce s problémovým dítětem ve škole. U 12ti našich klientů jsme vystavili integrační posudek na specifickou vývojovou poruchu chování, u 3 klientů – po změně legislativy jsme iniciovali integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. U všech dalších klientů s diagnostikovanou vývojovou specifickou poruchou učení a chování jsme se aktivně spolupodíleli na vytváření, aktualizaci a realizaci individuálního vzdělávacího plánu.

Intervize, supervize

Všichni odborní pracovníci Střediska procházejí dlouhodobou, kontinuální supervizí, V loňském školním roce pod vedením PhDr. Jana Šikla. Supervizní setkání proběhla dle plánu jedenkrát za dva měsíce.

Supervize byla zaměřena na předcházení psychosociálního stresu a syndromu vyhoření, na řešení obtížných situací a vztahů s klienty, jejich rodiči a dalšími osobami zodpovědnými za výchovu, na týmové procesy probíhající na pracovišti, na zvyšování kvality a etiky práce s klienty.

Pod vedením PaedDr. Jany Ptáčkové jsme se jedenkrát měsíčně setkávali na společných intervizích, které byly zaměřeny na klientská a skupinová témata. Intervizní úhel pohledu rozšiřuje náhled na možné příčiny i řešení potíží klienta a to v celém sociálním kontextu.

Zároveň umožňuje efektivnější využití potenciálu týmové spolupráce si zaměření jednotlivých pracovníků.

Osobnostní rozvoje a průběžné vzdělávání odborných pracovníků

Jednotliví odborní pracovníci se kontinuálně vzdělávají podle svého profesního zaměření a své odborné specializace. Průběžně se sebevzdělávají studiem odborné literatury, studiem speciálních odborných textů, které využívají pro svou práci, dle své specializace se účastní seminářů a přednášek. V loňském roce jsme využili nabídek FOKUSu Praha a Národního ústavu pro vzdělávání pedagogických pracovníků, které byly zaměřeny na metody a formy práce s dětmi s poruchami chování.

V srpnu 2015 jedna členka týmu ukončila pětiletý sebezkušenostní výcvik se zaměřením na práci s třídními kolektivy.

Spolupráce s ostatními organizacemi

Středisko Příbram spolupracuje zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou v Příbrami a se sociálními odbory a odděleními sociálně právní ochrany městských úřadů regionu a s dalšími subjekty, které se podílejí na prevenci sociálně patologických jevů.

Zpráva o činnosti

ambulantního oddělení Střediska výchovné péče v Praze 12

Modřanech, Rakovského 3138

PaedDr. Jolana Marková

Cíle a poslání

Ambulantní oddělení Střediska výchovné péče je detašovaným pracovištěm zařízení Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče Praha 4, Na Dlouhé mezi 19. Středisko je preventivním, specializovaným pracovištěm poskytujícím speciálně pedagogické a psychologické služby dítěti a jeho rodině s rizikem či s již rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji, u nichž není nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova, osobám odpovědným za výchovu a pedagogickým pracovníkům.

Středisko poskytuje službu také dětem navracejícím se z ústavní výchovy a je nápomocné při jejich integraci do společnosti. Cílem preventivní péče ve Středisku je předcházení či alespoň zmírnění dopadu ohrožení dítěte a jeho rodiny a řešení dopadu tohoto ohrožení. Rodina je podporována jako celek, také je tak na ni nahlíženo.

Preventivní péče se zaměřuje na práci s celým sociálním polem dítěte a jeho rodiny. Středisko intenzivně mezipřesortně spolupracuje s ostatními odbornými pracovišti a účastní se případových konferencí, odborní pracovníci jednají vždy v nejvyšším zájmu dítěte.

Personální obsazení

Ve školním roce 2014/15 jsme pracovali při obsazení 5,5 úvazku odborných pracovníků. V týmu byl zastoupen mužský úhel pohledu v počtu tří odborní pracovníci a ženský úhel pohledu v počtu 2,5 odborných pracovníků. Při práci s rodinou je důležité, aby byl přítomný mužský i ženský element.

Ve školním roce 2014/2015 jsme pracovali v personálním obsazení:

PaedDr. Jolana Marková	- speciální pedagog - vedoucí oddělení	1,0 pracovní úvazek
Mgr. Ivana Pokorná	- speciální pedagog	1,0 pracovní úvazek
PhDr. Pavel Klíma, CSc	- psycholog	1,0 pracovní úvazek
Mgr. Michal Voldřich	- psycholog	1,0 pracovní úvazek
Mgr. Martin Musil	- psycholog	1,0 pracovní úvazek
Mgr. Hana Otevřelová	- speciální pedagog	0,5 pracovní úvazek
Romana Martinkovská	- uklízečka	0,35 pracovní úvazek

Charakteristika klientely

V období od 1.9.2014 do 31.8.2015 požádalo o služby střediska **283 klientů** a jejich rodin.

Věk	Počet klientů	Z celkového počtu dívky
MŠ	13	5
ZŠ – 1. stupeň	93	35
ZŠ – 2. stupeň	116	46
SŠ	54	30
VOŠ, VŠ	2	2
Školsky nezařazení	5	3

Iniciátor příchodu klientů do střediska

Iniciátor spolupráce se SVP	Počet klientů
Klient sám	36
Rodiny	187
Školské poradenské zařízení	0
OSPOD	10
Škola	44
Zdravotnické zařízení	4
Soudy	2

Hlavní důvod příchodu klienta do střediska

Důvod příchodu	Počet klientů
Rodinné problémy	110
z toho týrání sexuální zneužívání	0
Školní problémy	118
z toho mentální retardace	0
z toho SPUCH	42
Zneužívání návykových látek	0
Osobnostní problémy	55
Prekriminální a kriminální problémy	0

Formy poskytovaných služeb a odborné pomoci

V r. 2014/2015 na ambulantním oddělení SVP Modřany probíhaly v rámci preventivní speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické pomoci dětem, mladistvým a jejich rodinám, školám, následující formy terapie a poradenství:

- ✓ individuální terapie
- ✓ rodinné terapie
- ✓ skupinové s týdenní frekvencí setkávání
- ✓ školní vrstevnické skupiny
- ✓ preventivně – terapeutické služby (výjezdy, semináře pro pedagogické pracovníky, regionální setkávání se sociálními pracovníky, mezirezortní odborné semináře)
- ✓ psychologická a speciálně pedagogická diagnostika

Individuální terapie

Psychoterapie v dětském a adolescentním věku je nedílnou součástí péče o dítě a jeho rodinu na tomto oddělení. Rozdíly v psychoterapii dětí a adolescentů jsou odvozeny od charakteristik typických pro jednotlivá vývojová období. Tyto vývojové charakteristiky se projevují na úrovni emoční, kognitivní a behaviorální, na úrovni intrapsychické i interpersonální. Pro psychoterapii je významný kontext subjektivního prožívání dítěte a adolescenta. Subjektivní prožívání nemusí být zcela shodné s tzv. objektivním posuzováním dítěte a okolností jeho života, ale může mít podstatný vliv na vývoj psychopatologické symptomatiky. Porozumění dětskému a adolescentnímu prožívání a myšlení a zájem psychoterapeuta o tento svět jsou nezbytnými podmínkami pro úspěšnou psychoterapii. U menších dětí je jedním ze základních komunikačních prostředků hra. Terapeut musel být opatrný ve vztahu k objektivním údajům rodičů o dítěti. Byli situace, v nichž měli rodiče potíže dítěte nadsazovat (rozvodové situace), ale rodiče měli potíže dítěte i bagatelizovat. Výrazný rozdíl při individuální práci s dětmi a dospělými byl způsob komunikace v souvislosti s vývojovými obdobími.

Volba psychoterapeutických technik byla odvozena od klinické situace. Přístup k dítěti v krizové situaci byl aktivní, strukturovaný a poskytující přímou pomoc dítěti i rodičům. Při individuální práci jsme používali techniky psychorelaxační, arteterapeutické, muzikoterapeutické, dramaterapeutické, hrové terapie, imaginace. V individuální terapii jsme vycházeli z myšlenek **integrativní terapie**.

Využívali jsme **psychodynamickou psychoterapii**, zaměřenou na současné vztahy dítěte a její reálný kontext, ve kterém dítě prožívá konflikty, je frustrováno a nemá dostatek citové podpory od důležitých blízkých osob. Pro proces terapeutické změny byl podstatný vztah dítěte s terapeutem, v němž dítě získávalo emočně korektivní zkušenost. Emočně korektivní zkušenost může vést ke změně emočního prožívání a interpersonálního chování dítěte. Cílem terapie bylo odstranit překážku, která omezuje psychický růst a vývoj dítěte (hra, cílená činnost, psychodrama, psychogymnastika).

U klientů jsme využívali také principů **behaviorální terapie** zejména ve dvou směrech: posílení žádoucího chování dítěte a redukování nežádoucího chování.

Techniky, které byly používány zahrnovaly zejména:

- * techniky operačního podmiňování – jde zejména o zpevňování žádoucího chování a odstranění nežádoucího chování

- * **expoziční přístup** – dítě se postupně vystavuje podnětům, ze kterých má strach, vystavování dítěte objektu strachu je postupné a předpokládá seřazenou hierarchii obtížnosti
- * **modelování** – metoda vychází z principů zástupného učení, dítě postupně zkouší žádoucí chování v přítomnosti terapeuta a později v přirozených situacích. Podmínkou je zpevňování každé žádoucí reakce dítěte
- * **kognitivní techniky**, které jsou zaměřeny na změnu dysfunkčních myšlenek a vnitřních postojů. Jsou cíleny na vytváření sebeovládání, řešení problémů, zvládání stresu (sebeinstrukční trénink)

Kognitivně behaviorální terapie (vychází z teorie učení a příčiny poruch vidí v interakci dítěte s prostředím, zaměřuje se na pozorovatelné, konkrétní a ohraničené chování dítěte, klade si konkrétní cíle a předpokládá aktivní spolupráci dítěte.)

Humanistická a existenciální terapie (která zdůrazňuje zejména lidskou individualitu, seberealizaci člověka, oblast duchovních hodnot, a subjektivitu lidské zkušenosti. Vztah s terapeutem je jedinečným setkáním, které může napomoci procesu vnitřního růstu.)

Rodinné terapie

Vycházeli jsme ze systemické rodinné terapie, která se podle rámcových etických směrnic německého společenství rodinné terapie (Ethik- Rahmenrichtlinien, 1997) vyznačuje úctou, respektem a pozitivním příklonem ve vztahu k jednotlivcům a systémům. Zahrnuje akceptování jednotlivců jako osob a neutralitu ve vztahu ke všem členům systému. Účastníci jsou považováni za experty na sebe a na své problémy a jsou povzbuzováni, podporováni a doprovázeni při objevování a využívání vlastních zdrojů a při přebírání osobní odpovědnosti za hledání možností řešení problémů. Rodinná terapie představuje terapeutickou orientaci, která klade důraz na rodinný systém. Základní tezí je zjištění, že rodina představuje rodinný systém s dynamickými vztahy jednotlivých účastníků, kdy selhání jednoho člena, „identifikovaného klienta“, má co dělat s rovnováhou celého systému. Rodinná terapie zdůrazňuje cirkulární kauzalitu (vzájemnou propojenost různých jevů v rodině), která se liší od tzv. lineární kauzality jeví více odpovídající rodinnému dění, problémům dítěte i možnostem ovlivnění interakcí v rodině. Rodinná terapie ve Středisku byla zaměřena zejména na následující oblasti.

- * **explorace vzájemných interakcí a vazeb členů rodiny a jejich vztah k identifikovanému problému**

- * pozitivní změna interakcí v rodině
- * posílení schopnosti rodiny řešit vlastní problémy

Odborní pracovníci Střediska, kteří pracovali formou rodinné systemické terapie mají ukončený základní i supervizi výcvik v systemické rodinné terapii.

Pracovní formy a postupy vycházejí zejména z teorií:

- * sociálního konstruktivismu, který přirovnává lidské osudy k vyprávěným příběhům. Příběh rodiny se opakovaným vyprávěním pozměňuje, převyprávěním se dosahuje terapeuticky významné rekonstrukce starých (traumatických) významů a objevuje se prostor pro rekonstrukci rodiny, respektive konstrukci nového, pozitivnějšího rodinného příběhu
- * cirkulárního dotazování (nepřímý způsob získávání informací, např.: „co si myslíte, že si přeje Vaše dítě“)
- * technika externalizace (symptom dítěte je označen jako něco vnějšího, co nepatří k jeho osobnosti)

Při své práci jsme nevycházeli pouze ze systemické rodinné terapie, ale přikláněli jsme se k psychoterapii integrativní, která je uzpůsobená konkrétním potřebám klientů. Využívali jsme strukturální rodinnou terapii (práce s hranicemi, subsystémy rodičů, dětí a prarodičů) – cílem strukturální terapie je pomoci rodině znovu vytvořit zdravou strukturu s přiměřenými hranicemi a adekvátním uspořádáním rodinných subsystémů. Dále jsme využívali strategickou rodinnou terapii, především technik paradoxní intervence a ukládání domácích úkolů. Také jsme pracovali s klienty formou terapie behaviorální, která je založena na modelech sociálního učení a je zaměřena na zlepšení komunikace v rodině a na zlepšení schopnosti rodiny řešit problémy. Využívala se také edukativní práce s rodinou (např. poskytnutí a propracování informací a přístupů k dítěti). Pro práci s rodinou jsme využívali metodu „Ostrov rodiny“ jejímž autorem je PhDr. Zdeněk Rieger, který byl naším dlouholetým kolegou, a měli jsme možnost s ním dlouhodobě spolupracovat, což obohatilo náš profesní růst.

Při práci s dětmi navracejícími se z ústavní výchovy jsme pracovali především s rodinným systémem, využíváme literatury našeho kolegy „Návrat k rodině a domů“.

Skupinová terapie byla organizována v několika formách

Skupinová terapie byla zaměřena především na oblast interpersonálních vztahů, na význam vztahů dítěte s vrstevníky a na oblast sociálních dovedností. Ve skupinové psychoterapii s dětmi jsme respektovali věková specifika, a to v oblasti emočního, kognitivního a interpersonálního vývoje. Skupinová práce nám umožňovala využít fakt, že dítě obvykle vyjadřuje samo sebe více chováním a vnějšími projevy než verbalizací a introspekci a tuto aktivitu dítěte bylo ve skupině možné modifikovat. Dospívající mohl dosáhnout vzhledu do vlastních problémů a konfliktů v konkrétní situaci s užitím zpětné vazby nejen od terapeuta, ale také od ostatních členů skupiny. Skupina představovala pro dítě psychologicky bezpečné prostředí, v němž se nemuselo obávat odmítnutí nebo zesměšnění. Jedním z úkolů psychoterapeuta v dětské skupině bylo zajistit bezpečnou atmosféru skupiny. Jeho role oproti skupinové psychoterapii s adolescenty byla aktivnější, více strukturující dění ve skupině. Ve skupinách byly využívány rozličné techniky (arteterapie, muzikoterapie, psychodrama, psychosociální hry). Optimální sestavení skupiny respektovalo věková specifika a homogenitu výběru. Metaforou pro tento typ výběru byl princip Noemovy archy, představující párový výběr.

- ✓ skupina psychorelaxační pro děti ml. školního věku (Mgr. Voldřich, Mgr. Otevřelová)
- ✓ skupina koedukovaná vrstevnická pro střední školní věk (PaedDr. Marková, Mgr. Voldřich)
- ✓ skupina koedukovaná vrstevnická pro adolescenty (Dr. Klíma, Mgr. Pokorná)
- ✓ postpéčová skupina adolescentů koedukovaná (Dr. Klíma, Mgr. Pokorná)
- ✓ školní vrstevnické skupiny (Dr. Klíma, Mgr. Voldřich)

Skupiny byly organizovány jako uzavřené, jedna skupina - psychorelaxační byla otevřená. Z hlediska pohlaví koedukované, některé byly pokračující. Ve skupinách se nepracovalo s toxikomany a s jedinci s trestnou činností nebo s nařízenou ÚV. Rovněž jsme nepracovali s klienty se závažnou psychiatrickou diagnózou. Základním pravidlem účasti klientů ve skupině byla dobrovolnost. S každým klientem a jeho zákonným zástupcem byla před zahájením skupiny podepisována dohoda o spolupráci.

Všechny skupiny byly vedeny dvojicí zkušených terapeutů (muž, žena). Orientace skupinové terapie směřovala k prevenci poruch chování, ke zvýšení odolnosti vůči sociálně

patologickým jevům, k prevenci šikany, k řešení vrstevnických a partnerských vztahů a k práci s problematickými rodinami.

Skupiny se účastnily výjezdových setkání dle finančních možností (hrazeno ze sponzorských darů a příspěvků klientů) a podle vytíženosti odborných pracovníků.

Klienti středního školního věku se zúčastnili dvoudenního zátěžového výjezdu v okolí Prahy a dále čtyřdenního zátěžového výjezdu na Jemčině..

Klienti adolescentního věku se zúčastnili čtyřdenního zátěžového výjezdu na Jemčině.

Postpěčová skupina klientů se účastnila třídního výjezdu v okolí Prahy.

V období prázdnin proběhl pro klienty Střediska sedmidenní zátěžový výjezd v oblasti Nežárky.

Vrstevnická skupina pro děti mladšího školního věku

Využívala technik terapie hrou, kde byl kladen důraz na prvky muzikoterapeutické, dramaterapeutické, arteterapeutické, neverbální techniky komunikace (práce s tělem), sociální interakci. Byla určena pro děti mladšího školního věku a probíhala jednou za týden od měsíce října 2014 do června 2015. Setkání skupiny probíhalo vždy v úterý 1x za týden od 16⁰⁰ – 17⁰⁰h. Skupina byla zaměřena na mladší školní věk žáků ZŠ. Skupina byla početně limitována na max. 8 klientů. Každý klient a jeho zákonný zástupce podepsali kontrakt s SVP.

Skupina měla za úkol:

- ✓ rozvíjet sociální kompetence klientů
- ✓ zlepšovat orientaci ve skupinové interakci
- ✓ procvičovat hrubou i jemnou motoriku formou, která je pro dítě zábavná a motivující
- ✓ naučit relaxovat
- ✓ vytvářet prostor pro vyjádření a sdílení různých druhů pocitů a nálad, napomáhala k lepší adaptaci a orientaci dítěte v emocionálních stavech, vytvářela chráněný prostor pro ventilování, formulování, zpracování myšlenkových obsahů klientů, což napomáhalo k užitečnějšímu a smysluplnějšímu jednání v sociálních systémech

Vrstevnická skupina středního školního věku

Byla určena dětem středního školního věku, byla skupinou vrstevnickou koedukovanou. Počet klientů ve skupině byl maximálně 8. Skupina probíhala od října 2014 do června 2015, 1x za týden vždy v pondělí od 16:00 do 17:00. Skupina byla zaměřená na vrstevnické vztahy

a vztahy k autoritám, na sebezpoznání klientů. Ve skupině byly používány zejména prvky z arteterapie, muzikoterapie a interakčních her. Účast ve skupině byla dobrovolná na základě dohody mezi klientem, zák. zástupcem a SVP. Při práci se skupinou bylo využíváno technik arteterapie, psychodramatických, nonverbálních, dramaterapie, imaginace, interakčních her. Cílem skupiny bylo zlepšit postavení klienta v širším sociálním systému, podpořit jeho osobnostního růstu a sebezpoznání a sebezpřijímání.

Vrstevnícká skupina pro adolescentní klienty

Byla určena klientům adolescentním, byla skupinou koedukovanou zaměřenou na klienty s poruchami chování, s poruchami sociálních vztahů. Skupina byla pro zájemce dobrovolná, před započetím skupiny byla sjednána smlouva mezi klientem zák. zástupcem a SVP. Cílem terapie ve skupině bylo vedení klientů k sebezpoznání a k osvojení si nové kvality vztahů k nejbližším osobám. Výsledkem pak byla prevence nárůstu zmíněných poruch v závažné problémy osobnostní, mezilidské, prevence výskytu drogové závislosti a antisociálních poruch chování. Při skupinové práci byly uplatňovány verbální i neverbální techniky podstatné pro nácvik komunikativních dovedností, techniky pro nácvik asertivního chování, relaxační techniky a psychogymnastika.

Skupina probíhala jednou týdně od měsíce října 2014 do června 2015, vždy ve čtvrtek od 17⁰⁰ - 18³⁰ h.

Postpéčová vrstevnícká skupina

Byla určena adolescentním klientům, kteří jsou dlouhodobě v naší péči a vyžadují nadále pravidelnou odbornou podporu. Jedná se o klienty s autistickými rysy, pro které je udržování sociálních kontaktů obtížné. Skupiny Byla zaměřena především na rozvoj a podporu jejich sociálních dovedností. Skupina byla koedukovaná. Počet klientů ve skupině byl 6. Interval setkávání 1x za tři týdny.

Školní vrstevnícké programy

Preventivní skupiny zaměřené na sociální role, komunikaci ve škole, vztah učitel - žák, problematika šikany (preventivní program, intervenční program). Samotné práci vždy předcházela diagnostika vztahů mezi spolužáky. Výsledky šetření byly následně analyzovány a využity pro další práci se třídou. Programy byly sestaveny z několika tematických modulů, které na sebe kontinuálně navazují. Moduly probíhaly formou diskuzí, psychoher či nonverbálních technik. Skupiny probíhaly jednou za čtrnáct dní. Program byl vytvořen pro 4-5 setkání s třídním kolektivem a třídním učitelem.

Spolupráce se školami

Vedle s rodinou spolupracovalo naše zařízení se školou, kam dítě docházelo. S učiteli je obvykle konzultována postavení dítěte ve třídě a jeho celková situace ve vzdělávacím procesu. V případě potřeby byla provedena diagnostika třídy a na ní navazující návrhy řešení. Úzká spolupráce našeho zařízení se školami přinesla značný posun v řešení nelehké situace klienta a jeho rodiny. Samotní zástupci škol se na naše zařízení obraceli s žádostí o podporu při vytváření a realizaci individuálních vzdělávacích plánů.

Zapojení do projektu prevence sociálně patologických jevů na Praze 12

Spolupracovali jsme s MČ Prahy 12 na programu prevence kriminality, tento projekt úzce navazoval na usnesení Rady MČ Prahy 12 o vzniku komunitního plánování, jehož cílem bylo zkvalitnění života občanů v daném regionu, což nebylo možné bez preventivního působení na oblast sociálně patologických jevů. Tento projekt předpokládal, že nejvíce ohroženou skupinou jsou děti a mládež, a to v důsledku jejich sociální nezralosti, snadné ovlivnitelnosti a stále komplikovanějšího společenského kontextu. Vycházelo se ze stávající dlouhodobé spolupráce státních a nestátních subjektů působících v oblasti primární, sekundární a terciární prevence.

Návaznost na další zdroje

Středisko se zaměřovalo především na podporu a spolupráci s celým rodinným systémem a celým sociálním polem dítěte. Z tohoto důvodu Středisko intenzivně pracovalo s ostatními odbornými pracovišti napříč resort. Odborní pracovníci se účastnili případových konferencí a jednali vždy v nejvyšším zájmu dítěte. V uplynulém školním roce byli někteří pracovníci součástí komplexní péče (uskupení odborníků z různých resortů), která se podrobně věnuje klientům Prahy.

Odborní pracovníci střediska pomáhali klientům rozšiřovat sociální podporu v celé šíři jejich sociálního prostředí, a to jak individuální (podpora kompetencí rodičů), tak institucionalizovanou (práce se školou). V případě potřeb klienta pomáhali pracovníci Střediska využívat sítě služeb dostupných v jeho okolí, a to jak ve státní, tak nestátní sféře. Snahou bylo podporovat nezávislost klienta na sociálních službách.

- Středisko napomáhalo klientům využívat další školské, zdravotní a sociální služby. Pokud to bylo možné a vhodné, doporučil klientovi vedoucí případu po ukončení poskytování péče návazné služby.

- Pokud nebylo Středisko schopno poskytnout klientovi odpovídající péči, zprostředkovalo mu adekvátní kontakt na jiné odborné pracoviště.
- Středisko mělo vytvořený seznam návazných odborných služeb. Tento seznam byl pravidelně aktualizován.
- Pokud to vyžadovala klientova situace, spolupracovalo Středisko při řešení klientovy situace s dalšími institucemi či odborníky, se souhlasem klienta a jeho zákonných zástupců se účastnilo případových konferencí

Profesní rozvoj pracovníků

Všichni odborní pracovníci Střediska procházeli dlouhodobou, kontinuální supervizí. Aktuálně pod vedením PhDr. V. Junkové. Supervizní setkání proběhla dle plánu jedenkrát za měsíc. Supervize byla zaměřena na předcházení psychosociálního stresu a syndromu vyhoření, na řešení obtížných situací a vztahů s klienty, jejich rodiči a dalšími osobami zodpovědnými za výchovu, na týmové procesy probíhající na pracovišti, na zvyšování kvality a etiky práce s klienty. Každý odborný pracovník měl možnost intervizně konzultovat s vedoucí Střediska o klientech. Doba k tomu určená byla pondělí, úterý, středa a pátek od 8.00 do 9.00h., tento čas byl pro intervize aktivně využíván. Jednotliví odborní pracovníci se kontinuálně vzdělávali podle svého profesního zaměření a své odborné specializace. Průběžně se sebevzdělávali studiem odborné literatury, studiem speciálních odborných textů, které využívají pro svou práci, dle své specializace se účastnili seminářů a přednášek. Středisko ve spolupráci s DÚ a SVP zajišťovalo profesní rozvoj jednotlivých pracovníků, jejich znalostí a dovedností, které jsou předpokladem pro výkon jejich činností. Pedagogičtí pracovníci mají po dobu výkonu své pedagogické činnosti povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovují, upevňují a doplňují kvalifikaci. Vedoucí Střediska podporoval profesní dlouhodobé vzdělávání pracovníků a vytvářel jim podmínky pro účast na tomto vzdělávání. Pracovníci měli též možnost sami navrhnout, v kterých oblastech se chtějí vzdělávat. Využívali k tomu též akreditovaných vzdělávacích programů. Dva odborní pracovníci jsou v dlouhodobém výcviku v psychoanalytické psychoterapie dětí a dospívajících u ČSPAP, dva odborní pracovníci jsou ve výcviku párové psychoterapie pod vedením PhDr. Knopa a PhDr. Zemanové, jedna odborná pracovnice byla ve výcviku Dr. Paluskové – Terapeutická práce s tělem.

Zpráva o činnosti školní jídelny

Bc. Jan Kopecký

Školní jídelna je zařazena do Rejstříku škol a školských zařízení jako součást Diagnostického ústavu a Střediska výchovné péče, Praha 4, Na Dlouhé mezi 19.

Školní jídelna poskytuje služby dle § 119 zákona č. 561/2004 Sb., a to:

- zajišťuje klientům Diagnostického ústavu celodenní stravu skládající se z 6ti chodů (snídaně, přesnídávka, oběd, svačina, večeře a večeře II.).
- zajišťuje stravování zaměstnanců Diagnostického ústavu (oběd, večeře).

Místo poskytování služeb: Na Dlouhé mezi 69/19, 147 00 Praha 4

Nejvyšší povolený počet stravovaných: 100

V hodnoceném období byla zahájena modernizace způsobu přípravy stravy, ale i organizace řízení, vykazování a kontroly. Úkolem je mimo jiné vytvořit podmínky pro plnění novelizované vyhlášky 107/2005 Sb., o školním stravování, která definuje zcela nové a velmi náročné úkoly. Mezi zásadní podmínky změn patřily změny v personálním zajištění a příprava vlastního programu pro elektronickou vnitřní komunikaci a vykazování. Zásadní je také přechod na přípravu stravy podle doporučených norem, podle receptur schválených (vytvořených) kompetentním odborníkem (nutričním terapeutem).

Současně nastavený jídelní program je pestrý dle moderních trendů a výjimkou není ani středomořská, thajská či skandinávská kuchyně. Poradenskou činnost při sestavování a úpravě receptů poskytuje dietoložka MUDr. Václava Kunová. Snažíme se o ustálení systému který nabízí pestrou a vyváženou stravu, připravovanou moderními technologiemi. Při sestavování je dbáno na adekvátní kalorický příjem klientů (kolem 10 000kj/den) s vyrovnanou glykemickou křivkou během celého dne. Jsme schopni reagovat při přípravě na různé druhy alergenů a disponujeme jídelníčky pro bezlepkovou i šetřící a jiné diety podle potřeb aktuálních strávníků.

Specifickým úkolem v transformaci stravování je vedle principů zdravé výživy také vytvoření vhodných stravovacích podmínek pro terapeutické úkoly zařízení. Diety nejsou tedy vázány pouze na indikované metabolické poruchy příp. alergie, ale vztahují se také k rozložení např. příjmu cukrů v terapeutickém kontextu.

Dodržování pitného režimu je samozřejmostí. Nejsou podávány nápoje obsahující umělá sladidla. Sladíme medem, stévií, případně menším množstvím cukru. Jídla odpovídají daným finančním normám i spotřebnímu koši.

Při technologických úpravách je dbáno na dodržování požadovaných technologických teplot, rizikové suroviny řádně tepelně opracováváme a u ostatních je snaha o zachování všech zdraví prospěšných látek, které se zbytečně dlouhou tepelnou úpravou ničí. Nepoužíváme dochucovadla a snažíme se za pomoci čerstvých bylin o zvýraznění chuti základních surovin.

Počet jídel vydaných za školní rok 2014/2015

Klienti: 66 101

Zaměstnanci: 7 918

Další vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2014/15

I. Pregraduální studium - dokončuje

a. speciální pedagogika	4 pedagogických pracovníků
b. sociální pedagogika	1
c. psychologie	2
d. adiktologie	1
e. teologie a učitelství	1
f. sociální a charitativní práce	2

II. Interní vzdělávání

a. téma: sociálně právní minimum	průběžně
b. téma: první pomoc	průběžně

III. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

a. vzdělávací a výcvikový program „Práce s rodinami dětí v institucionální výchově“ (3 letý program: zážitkový kurz komunikace, teoretické minimum, vedení konstruktivního rozhovoru, sebezkušenostní výcvik), PVŠ PS Praha 10	17 pedagogických pracovníků
b. celoživotní vzdělávání PedFUK – speciální pedagogika	1
c. výcvikový kurz KBT – 1	1
d. výcvikový kurz rodinné terapie	1
e. výcvikový kurz Woodcock-Johnson III	2

Základní údaje o hospodaření za kalendářní rok 2014

Libuše Doleželová

Diagnostický ústav je státní příspěvkovou organizací.

Poskytnutá dotace ze státního rozpočtu byla využita v souladu se závaznými ukazateli rozpočtu, kterými jsou NIV celkem, MP celkem, OON a limit počtu zaměstnanců. V hodnoceném roce 2014 byla dotace (v ONIV) zřizovatele doplněna plným využitím vlastních výnosů a zapojením rezervního fondu, když provozní část dotace (ONIV) nebyla upravena s ohledem na nově připojené pracoviště Řevnice.

Podíl prostředků ze státního rozpočtu na celkovém financování organizace je 95,8 %.

V důsledku opatření nastavených s ohledem na transformaci organizace ve druhé polovině roku 2013 a v důsledku realizace úsporných opatření v organizaci včetně odloučených pracovišť, došlo k úsporám limitu počtu zaměstnanců a tím k nedočerpání mzdových prostředků a příslušných zákonných odvodů a FKSP.

Organizaci byla přiznána finanční podpora – Rozvojový program MŠMT „Vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji v roce 2014“ na základě rozhodnutí čj. MSMT 13 228-8/2014 ve výši 44.000 Kč. Přidělená dotace byla doplněna vlastními výnosy ve výši 1.150 Kč a plně vyčerpána na dohodnutý účel. (viz tabulka 2.1.4 a příloha)

Příspěvek ze státního rozpočtu byl v průběhu roku doplněn účelovým příspěvkem na zvýšení platů pracovníků ve školství ve výši 259 628 Kč. Příspěvek byl plně využit v souladu s účelem, a to na platy zaměstnanců a související zákonné odvody v měsících 11-12/2014.

Organizace v roce 2014 rozpočtovala prostředky na dvou paragrafech rozpočtové skladby.

Paragraf 3132 diagnostické ústavy:

Náklady organizace ve vykazovaném roce 2014 ve své provozní části (ostatní neinvestiční výdaje) jsou ovlivněny rostoucími cenami spotřebního materiálu (hygienické a úklidové prostředky, materiál na údržbu, doplatky léků), elektrické energie a vody. Náklady na energie tvoří 24,5 % celkových ONIV. Podíl spotřeby potravin na celkových ONIV je 14,7 %, přičemž finanční norma na potraviny je od 1. 11. 2012 stanovena na 90,-- Kč u strávníků věkové kategorie 15 let a více. Položka opravy a udržování je tvořena z nezbytných drobných oprav a údržby budov a majetku.

Vlastní výnosy organizace jsou tvořeny převážně příspěvkem na úhradu péče (ošetřovným). Celkové „602 - výnosy z prodeje služeb“ zde jsou 1.367.362,-- Kč, z toho 122.439,-- Kč nekrytých (na pohledávkách roku). Dále jsou vlastní výnosy tvořeny přijatými úroky z bankovních účtů, platbami za stravné od zaměstnanců, pojistným plněním od pojišťovny, ostatními příjmy a finančními dary.

Na § 3146 jsou financována ambulantní střediska výchovné péče, a to v Příbrami a v Praze 4 – Modřanech. Oba objekty má organizace v nájmu od příslušných městských částí, přičemž ve středisku v Příbrami jsou hrazeny dle nájemní smlouvy pouze náklady na energii a služby.

Výnosy § 3146 jsou tvořeny příspěvkem zřizovatele, finančním darem a refundací cestovních nákladů. Náklady na technické, hospodářské a ekonomické zázemí těchto pracovišť jsou účtovány na §3132.

Závazné ukazatele za organizaci NIV celkem, MP celkem, OON a limit počtu zaměstnanců, nebyly překročeny.

Majetek, s nímž je zpracovatel příslušný hospodařit.

K 1. 1.2014 byla na organizaci převedena (z DÚ Dobřichovice) příslušnost hospodaření s majetkem státu spojeným s pracovištěm CESTA Řevnice, Sádecká 169. Jedná se o stavby a pozemky zapsané na LV 439 pro KÚ 745375 Řevnice a vnitřní vybavení objektu, který slouží pro ubytování dětí přijatých na specializovaný terapeutický pobyt.

Veškerý majetek organizace je využíván k hlavní činnosti. Budova Na Dlouhé mezi 19, kde je sídlo organizace je využívána zčásti pro administrativní účely, všechny ostatní objekty výhradně pro ubytování dětí, hlavní činnost. Nemovitosti nejsou zatíženy věcnými břemeny.

Řádná inventarizace majetku a závazků byla v organizaci provedena k 31. 12. 2014, v souladu s ustanovením §29 a §30 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění a v souladu s Vyhláškou č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků. Nebyly zjištěny inventarizační rozdíly v porovnání s účetními stavby.

Závazky

Organizace vykazuje ke dni účetní závěrky pouze běžné krátkodobé závazky, a to:

- závazky z obchodních vztahů - jedná se o faktury došlé na počátku roku 2015 - náklady konce roku 2014.
- dále organizace eviduje závazky vůči zaměstnancům a závazky ze sociálního a zdravotního pojištění, vážící se k výplatě mzdy za měsíc prosinec 2014. Závazky ke státnímu rozpočtu jsou pouze jiné přímé daně – daň ze mzdy za prosinec 2014.
- v krátkodobých závazcích jsou též účtovány dohadné účty pasivní – odhad spotřeby plynu, elektrické energie a vody za období od poslední fakturace do konce roku 2014.
- výnosy příštích období – ošetřovné uhrazené v 12/2014 na leden 2015
- v krátkodobých závazcích jsou také účtovány přeplatky z příspěvků na úhradu péče a vlastní peníze klientek

Pohledávky

Organizace vykazuje k datu účetní závěrky pouze krátkodobé pohledávky, a to:

314/ krátkodobé poskytnuté zálohy na energie
381/ náklady příštích období (předplatné, licence a hosting)
315/ jiné pohledávky z hl. činnosti (kauce k nájmu obj. Rakovského)
335/ pohledávky za zaměstnanci z FKSP
311/ pohledávky z příspěvků na úhradu péče (netto)

Podobně jako v předchozích letech největší zdroj pohledávek je z příspěvků na úhradu péče od zákonných zástupců (zákon 109/2002 Sb.). Na základě požadavku §65 vyhl. 410/2009 Sb. byly vytvořeny opravné položky k pohledávkám po splatnosti. Organizace zohlednila princip významnosti a účtuje o tvorbě opravných položek k rozvahovému dni, tzn. 31.12. Mezi hlavní příčiny neuhrazení pohledávek patří neznámá aktuální bydliště rodičů, nepřebírání pošty rodiči aj. Součástí upomínek o zaplacení dluhu je návrh splátkového kalendáře.

Použití prostředků z mimorozpočtových zdrojů v rámci hlavní činnosti

Do financování diagnostického ústavu byly v hodnoceném roce zapojeny prostředky:

- rezervního fondu z ostatních titulů – čerpání poskytnutých darů od fyzických a právnických osob
- rozpočtované prostředky rezervního fondu k úhradě potřeb nezajištěných výnosy.
- fondu reprodukce majetku na nákup plynového konvektomatu do školní kuchyně.

Vyhodnocení hospodářského výsledku

Výsledky hospodaření jsou ovlivňovány hospodařením na devíti objektech různě dislokovaných, dále pak některými specifickými finančně náročnými aktivitami v hlavní činnosti, jako je zachytné pracoviště (zákon 109/2002 Sb.), oddělení pro nezletilé matky s dětmi a nově oddělení pro mládež ohroženou drogovou závislostí.

Hospodaření organizace v roce 2014 skončilo ziskem.

Nedočerpané prostředky jsou navrženy jako přiděl do rezervního fondu.

Tvorba a použití peněžních fondů

V roce 2014 organizace čerpala prostředky **fondu reprodukce majetku** na nákup plynového konvektomatu pro školní kuchyni, když u stávajícího zařízení došlo k havárii a oprava byla nerentabilní. Nákup byl realizován na základě schváleného investičního záměru čj. MSMT-41260/2014-1 ze dne 20.11.2014 prostřednictvím e-tržistiště TENDERMARKET (ID zakázky T004/14V/00047268)

Organizace nezískala dostatek finančních prostředků ke krytí odpisů dlouhodobého majetku. Na základě §66 odst. 8) Vyhl. 410/2009 Sb., byl fond reprodukce majetku snížen výsledkově o odpisy roku 2014 v plné výši.

Do fondu bylo převedeno 1.400 tis. Kč na základě Smlouvy o změně organizační působnosti z Diagnostického ústavu Dobřichovice v souvislosti s převedením pracoviště CESTA Řevnice.

Prostředky **fondu kulturních a sociálních potřeb** byly čerpány v souladu se zásadami pro čerpání a použití fondu a s rozpočtem na rok 2014.

Fond je čerpán především na příspěvky zaměstnancům na stravování a příspěvek na penzijní připojištění.

Do fondu bylo převedeno 55 tis. Kč na základě Smlouvy o změně organizační působnosti z Diagnostického ústavu Dobřichovice v souvislosti s převedením pracoviště CESTA Řevnice.

Fond odměn nebyl v roce 2014 čerpán.

Rezervní fond ze zlepšeného hospodářského výsledku byl v roce 2014 čerpán ve výši 544.166,32 Kč k úhradě potřeb nezajištěných výnosy dle odst.3 §57 zákona 218/2000 Sb.

V rezervním fondu z ostatních titulů

V rezervním fondu z ostatních titulů jsou k 31.12.2014 evidovány příspěvky a dary od fyzických a právnických osob ve výši 85.249 Kč, jejich použití je plánováno na rok 2015. V průběhu roku byly přijaty finanční dary v celkové výši 181 tis. Kč. Čerpání dle účelu vymezeného darovacími smlouvami v celkové výši 137.751,-- v rámci hlavní činnosti organizace.

Všechny peněžní fondy organizace jsou plně finančně kryty.

Programy reprodukce majetku

Ve sledovaném roce nečerpala organizace žádné prostředky v rámci programového financování.

Vnější kontroly

V roce 2014 proběhly v organizaci vnější kontroly PSSZ, ČŠI a Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje. Při kontrolách nebyly zjištěny nedostatky ani uloženy sankce.

Ostatní (nefinanční) kontroly:

- Pravidelné čtvrtletní prověrky dodržování ustanovení zákona 109/2002 Sb. prováděné Obvodním státním zastupitelstvím ve svých závěrech konstatují, že nebyla zjištěna nezákonnost ani žádné nedostatky.

Vnitřní kontroly

Předběžné, průběžné a následné řídicí kontroly probíhají v organizaci v souladu se zákonem 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů a vnitřním předpisem, dle plánu řídicí a kontrolní činnosti.

Ve sledovaném roce nebyly zjištěny nedostatky v zajišťování hospodárního, efektivního a účelného využívání veřejných prostředků.